

Raportul special

## Fondul european pentru investiții strategice (FEIS): este nevoie să se acționeze pentru ca FEIS să devină un succes deplin

[prezentat în temeiul articolului 287 alineatul (4) al doilea paragraf TFUE]



CURTEA DE  
CONTURI  
EUROPEANĂ

# Cuprins

	Puncte
<b>Sinteză</b>	I-XI
<b>Introducere</b>	01-11
<b>Sfera și abordarea auditului</b>	12-14
<b>Observații</b>	15-79
<b>Volumul operațiunilor de finanțare cu profil de risc mai ridicat care au fost aprobate de Grupul BEI în cadrul FEIS s-au apropiat de nivelul scontat</b>	15-29
Suma totală a finanțării aprobate în cadrul FEIS în primii trei ani a atins valorile preconizate inițial	16-18
FEIS a sporit finanțarea de către BEI a operațiunilor cu profil de risc mai ridicat într-o măsură mai mică decât cea preconizată	19-23
BEI și-ar putea promova și mai mult utilizarea produselor financiare cu un profil de risc mai ridicat pentru FEIS	24-29
<b>FEIS a înlocuit parțial finanțarea din partea altor instrumente financiare sprijinite de bugetul UE</b>	30-37
<b>Aproape o treime din proiectele semnate în cadrul componentei pentru infrastructură și inovare ar fi putut fi finanțate fără sprijin din partea FEIS, dar nu în condiții la fel de avantajoase</b>	38-47
<b>„Investițiile mobilizate” și „efectul multiplicator” raportate sunt supraevaluate</b>	48-64
<b>FEIS intervine în diferite sectoare, însă distribuția sa geografică nu este echilibrată</b>	65-79
<b>Concluzii și recomandări</b>	80-88
<b>Anexe</b>	
<b>Anexa I — Date raportate la 30 iunie 2018 pentru operațiunile FEIS</b>	
<b>Anexa II — Categoriile de produse ale Grupului BEI</b>	

**Anexa III — Instrumentele financiare din cadrul fondurilor ESI  
pentru perioada 2014-2020**

**Anexa IV — Lista indicatorilor de performanță și de monitorizare  
privind FEIS**

**Anexa V — Operațiunile FEIS cu participarea băncilor și  
a instituțiilor naționale de promovare, situația la  
31 decembrie 2017**

**Glosar**

**Răspunsurile Comisiei și ale BEI**

**Echipa de audit**

## Sinteză

I Fondul european pentru investiții strategice (FEIS) a fost instituit în 2015 ca parte a „Planului de investiții pentru Europa”, menit să combată **deficitul de investiții** apărut ca urmare a crizei financiare și economice, care a început în 2008. A fost instituit în cadrul BEI și este guvernat de un comitet director format din reprezentanți ai Comisiei și ai BEI. FEIS a fost instituit inițial cu scopul de a utiliza o garanție de la bugetul UE în cuantum de 16 miliarde de euro, precum și resurse proprii ale BEI în cuantum de 5 miliarde de euro, pentru a permite Grupului BEI să pună la dispoziție finanțare în valoare de aproximativ 61 de miliarde de euro, cu obiectivul de a mobiliza, până în iulie 2018, alți 315 miliarde de euro, reprezentând investiții strategice în infrastructură și în IMM-uri și acoperind majoritatea domeniilor de politică ale UE, precum și toate statele membre.

II **Obiectivul auditului** a fost de a evalua dacă FEIS a fost eficace în mobilizarea de finanțare pentru a sprijini investiții suplimentare în întreaga UE. Pe baza unei evaluări a riscurilor, Curtea a examinat dacă:

- (a) BEI a asigurat, până în iulie 2018, nivelul preconizat de finanțare pentru operațiuni cu un profil de risc mai ridicat;
- (b) FEIS a înlocuit alte operațiuni de finanțare ale BEI și ale UE;
- (c) proiectele de investiții ar fi putut fi finanțate în perioada de punere în aplicare a FEIS cu alte fonduri publice sau private;
- (d) estimările raportate cu privire la investițiile mobilizate prin FEIS au fost realiste din punctul de vedere al impactului lor asupra economiei reale;
- (e) portofoliul de investiții al FEIS prezenta un echilibru adecvat din punctul de vedere al domeniilor de politică relevante ale UE acoperite și al concentrării geografice.

III Auditul Curții a acoperit operațiunile desfășurate în cadrul FEIS în perioada cuprinsă între momentul lansării fondului în 2015 și luna iulie 2018. Ca parte a **activității sale de audit**, Curtea a examinat rapoarte privind performanța FEIS care fuseseră publicate până la momentul auditului său, a analizat portofoliul de operațiuni al FEIS, a examinat un eșantion de operațiuni și a desfășurat interviuri și sondaje în rândul personalului Comisiei și al Grupului BEI, al contrapărților FEIS și al experților în domeniu.

**IV** Curtea concluzionează că FEIS a fost eficace în mobilizarea de finanțare pentru a sprijini investiții suplimentare considerabile în UE. Cu toate acestea, estimarea raportată cu privire la investițiile mobilizate nu ia în calcul faptul că unele operațiuni FEIS au înlocuit alte operațiuni ale BEI și alte instrumente financiare ale UE sau faptul că o parte din sprijinul din partea FEIS a fost furnizat pentru proiecte care ar fi putut fi finanțate din alte surse, deși în termeni diferiți. În plus, trebuie luate măsuri pentru a se îmbunătăți distribuția geografică a investițiilor sprijinite prin FEIS.

**V** Curtea a constatat că, până la 30 iunie 2018, Grupul BEI reușise aprobarea unei sume de peste 59 de miliarde de euro reprezentând operațiuni financiare în cadrul FEIS. În plus, acest quantum al finanțării aprobate de Grupul BEI a atins valoarea de 65,5 miliarde de euro până la 17 iulie 2018. Mai mulți factori au contribuit la acest rezultat, printre care se numără instituirea FEIS ca garanție bugetară pentru BEI, conferindu-i acesteia din urmă o flexibilitate operațională, stabilirea doar a câtorva obiective sau constrângeri pentru portofoliul de investiții al FEIS, introducerea unor mecanisme de guvernare simplificată și consolidarea cooperării cu băncile sau instituțiile naționale de promovare.

**VI** Sprijinul FEIS a permis ca BEI să obțină o creștere de patru ori a operațiunilor sale de finanțare cu risc mai ridicat, în comparație cu 2014. Cu toate acestea, valoarea operațiunilor financiare cu risc mai ridicat aferente FEIS care au fost efectiv semnate de BEI a fost mai scăzută decât se planificase. BEI s-a angajat în operațiuni de finanțare cu risc mai ridicat furnizând împrumuturi clasice cu rang prioritar pentru investiții cu scadențe mai lungi, asumându-și poziții negarantate în condițiile în care toți ceilalți creditori sau majoritatea acestora erau acoperiți și tratând cu contrapărți cu risc mai ridicat, recurgând destul de puțin la alte produse financiare cu risc mai ridicat disponibile.

**VII** De asemenea, FEIS a înlocuit parțial finanțarea disponibilă în cadrul altor instrumente financiare ale UE aflate sub gestiune centralizată, în special în domeniul transporturilor și în cel al energiei. În plus, Curtea a identificat nevoia ca BEI și Comisia să examineze posibilele suprapuneri viitoare între operațiunile din cadrul componentei pentru infrastructură și inovare a FEIS și instrumentele financiare din cadrul fondurilor structurale și de investiții europene.

**VIII** Faptul că o operațiune FEIS a fost evaluată ca oferind aditivitate conform definiției din Regulamentul privind FEIS și a fost clasată ca fiind o operațiune cu un risc mai ridicat în comparație cu o operațiune obișnuită a BEI nu însemna neapărat că proiectul în cauză nu ar fi putut fi finanțat din alte surse de finanțare. Rezultatele

sondajului Curții au arătat că aproape o treime din proiectele finanțate în cadrul componentei pentru infrastructură și inovare ar fi fost desfășurate chiar și fără sprijin din partea FEIS. Promotorii de proiecte au preferat în mare parte finanțarea din partea FEIS, fie deoarece prezenta un cost mai avantajos, fie deoarece oferea o perioadă de rambursare mai lungă. Curtea a identificat unele cazuri în care proiectele FEIS ar fi putut fi finanțate din surse private și din alte surse publice sau de către BEI ca operațiuni obișnuite, deși în termeni diferiți.

**IX** Metodologia utilizată pentru a estima investițiile mobilizate supraevalua, în unele cazuri, măsura în care sprijinul acordat de FEIS determina efectiv investiții suplimentare în economia reală. Lipsa unor indicatori de performanță și de monitorizare comparabili pentru toate instrumentele financiare și toate garanțiile financiare ale UE diminuează transparența și capacitatea de evaluare a rezultatelor.

**X** La sfârșitul exercițiului 2017, portofoliul FEIS se încadra în limitele indicative stabilite pentru investiții în sectoare de politică specifice. Cu toate acestea, **concentrarea geografică** a operațiunilor de finanțare semnate în cadrul FEIS nu era suficient de echilibrată, regăsindu-se în cea mai mare parte în câteva dintre statele membre mai mari UE-15. Țările cu cel mai ridicat nivel de absorbție a FEIS erau cele cu cele mai dezvoltate și mai active bănci și instituții naționale de promovare, fapt ce sugerează, așadar, nevoia de a se furniza sprijin, inclusiv asistență tehnică, țărilor cu bănci și instituții naționale de promovare mai puțin dezvoltate.

**XI** Pe baza acestor observații, Curtea formulează următoarele recomandări în vederea:

- (a) promovării unei utilizări justificate a produselor BEI cu un profil de risc mai ridicat în cadrul FEIS;
- (b) a încurajării complementarității dintre instrumentele financiare ale UE și garanțiile bugetare ale UE;
- (c) a îmbunătățirii modului în care se evaluează posibilitatea ca proiectele potențiale din cadrul FEIS să fi putut fi finanțate din alte surse;
- (d) a unei mai bune estimări a investițiilor mobilizate;
- (e) a îmbunătățirii distribuției geografice a investițiilor sprijinite de FEIS.

# Introducere

**01** În noiembrie 2014, imediat după preluarea noului mandat, noua Comisie Europeană a anunțat, împreună cu Grupul Băncii Europene de Investiții („Grupul BEI”), Planul de investiții pentru Europa („Planul Juncker”)<sup>1</sup>. Planul a fost lansat ca răspuns la declinul investițiilor în Europa, ca urmare a crizei financiare și economice care începuse în 2008. În același timp, Comisia recunoștea constrângerile bugetare cu care se confruntau statele membre, precum și flexibilitatea limitată pe care o ofereau programele de cheltuieli ale UE existente la momentul respectiv. Comisia estima că deficitul de investiții se situa între 230 și 370 de miliarde de euro pe an, sub nivelul „sustenabil” de investiții din UE<sup>2</sup>.

**02** Obiectivul general al Planului de investiții pentru Europa este de a mări nivelurile de investiții și de a înlătura obstacolele din calea investițiilor în UE. Se compune din trei piloni care se consolidează reciproc: (i) Fondul european pentru investiții strategice (FEIS), care furnizează finanțare pentru investiții; (ii) Platforma europeană de consiliere în materie de investiții, care furnizează asistență tehnică promotorilor de proiecte, și Portalul european pentru proiecte de investiții, care asigură vizibilitatea și schimbul de informații în ceea ce privește proiectele în căutare de finanțare; și (iii) reforme structurale și în materie de reglementare, menite să elimine obstacolele din calea investițiilor.

**03** FEIS nu este o entitate juridică distinctă de BEI, însă dispune de o structură de guvernare distinctă, formată din Comitetul director, care este alcătuit din trei reprezentanți ai Comisiei și un reprezentant al BEI și în cadrul căruia deciziile sunt luate prin consens, Comitetul pentru investiții și directorul executiv. Structura de guvernare a fost finalizată în ianuarie 2016, odată cu desemnarea componentei Comitetului pentru investiții. Până la acea dată, aprobarea utilizării garanției UE fusese în sarcina Comisiei. Operațiunile FEIS trebuie aprobate și de organele de conducere ale BEI și de cele ale FEIS, în temeiul aceluiași politici și al aceluiași norme și proceduri care se aplică pentru operațiunile care nu țin de FEIS.

**04** FEIS a fost creat cu scopul de a mobiliza investiții noi în valoare de 315 miliarde de euro în economia reală, în perioada de trei ani până în iulie 2018, pentru a finanța investiții (strategice) într-o gamă vastă de domenii de politică ale UE (transporturi și energie, educație, cercetare și inovare etc.), precum și pentru a asigura un acces sporit

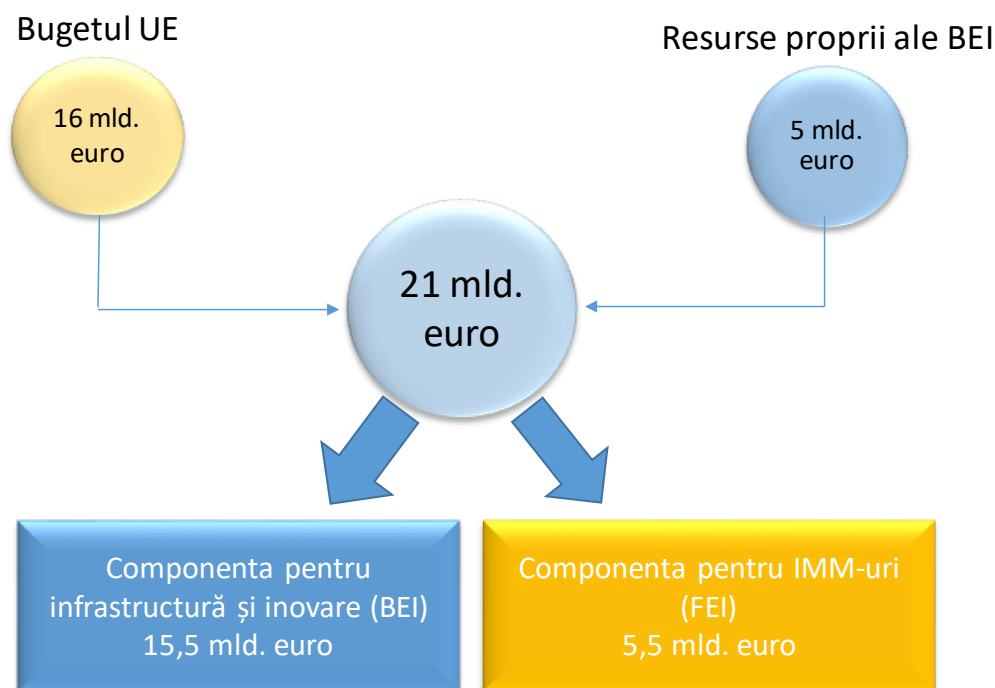
---

<sup>1</sup> COM(2014) 903 final din 26 noiembrie 2014.

<sup>2</sup> [https://ec.europa.eu/commission/publications/why-eu-needs-investment-plan\\_en](https://ec.europa.eu/commission/publications/why-eu-needs-investment-plan_en).

la finanțare pentru întreprinderile mici<sup>3</sup>. Toate acestea urmau să fie obținute cu ajutorul unei capacități de asumare a riscurilor în valoare de 21 de miliarde de euro, din care 16 miliarde de euro reprezentau garanția de la bugetul UE și 5 miliarde de euro proveneau din resursele proprii ale BEI, pentru a permite Grupului BEI să furnizeze finanțare suplimentară (**figura 1**), estimată inițial la 61 de miliarde de euro<sup>4</sup>.

**Figura 1 – Structura FEIS, după ajustarea din iulie 2016**



Sursa: BEI, 2017 EFSI Report from the European Investment Bank to the European Parliament and the Council on 2017 EIB Group Financing and Investment Operations under EFSI (Raportul pe 2017 privind FEIS din partea BEI către Parlamentul European și Consiliu referitor la operațiunile de finanțare și de investiții ale Grupului BEI din cadrul FEIS pentru 2017).

**05** Operațiunile de investiții ale FEIS au loc în cadrul a două domenii sau „componente” tematice: (i) componenta pentru infrastructură și inovare (IIW), gestionată de BEI și concepută să ofere finanțare pentru proiecte strategice, și (ii) componenta pentru IMM-uri (SMEW), gestionată de FEI și având ca scop sprijinirea IMM-urilor și a întreprinderilor cu capitalizare medie (întreprinderi cu maximum 3 000

<sup>3</sup> Articolul 3 din Regulamentul (UE) 2015/1017 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 169, 1.7.2015, p. 1) („Regulamentul privind FEIS”).

<sup>4</sup> Considerentul 31 al Regulamentului privind FEIS; *European Investment Bank Group Operational Plan 2015-2017* (Planul operațional al Grupului BEI 2015-2017), Cuvânt-înainte și p. 10, și *The EIB Group Operational Plan 2016-2018* (Planul operațional al Grupului BEI 2016-2018), p. 8.

de angajați). Fiecare dintre aceste componente conțin atât operațiuni legate de datorie, cât și operațiuni legate de capital<sup>5</sup>.

**06** Sprijinul FEIS nu este alocat în mod specific pe sector sau arie geografică, ci este, în schimb, determinat de cerere. Cu toate acestea, Comitetul director al FEIS a stabilit o limită indicativă pentru concentrarea și diversificarea geografică pentru componenta pentru infrastructură și inovare, care prevede că ponderea investițiilor în oricare trei state membre, luate împreună, măsurată prin sumele împrumuturilor sau ale investițiilor aprobate și semnate, nu trebuie să depășească 45 % din totalul portofoliului FEIS<sup>6</sup> până la finalul perioadei de investiții (sfârșitul anului 2020 pentru operațiuni aprobate și sfârșitul anului 2022 pentru operațiuni semnate). Pentru componenta privind IMM-urile, nu s-a stabilit nicio limită pentru concentrare.

**07** De asemenea, Comisia a recunoscut nevoia unei implicări efective a băncilor și a instituțiilor naționale de promovare pentru a spori impactul Planului de investiții pentru Europa și al FEIS asupra investițiilor, a creșterii și a ocupării forței de muncă. Până în iulie 2015, opt astfel de entități se angajaseră să furnizeze cofinanțare pentru proiecte și pentru platforme de investiții, cu un volum de finanțare în valoare totală de până la 34 de miliarde de euro<sup>7</sup>. Regulamentul privind FEIS stabilește mai multe modalități prin care băncile și instituțiile naționale de promovare pot contribui la FEIS, inclusiv participarea la platforme de investiții sau la diferite proiecte individuale în cadrul FEIS în calitate de cofinanțatori.

**08** Conform Regulamentului privind FEIS, garanția UE se acordă pentru a sprijini proiecte care, printre altele, oferă „adiționalitate”<sup>8</sup>. Aceasta înseamnă că, în principiu, finanțarea din partea FEIS este destinată operațiunilor care abordează disfuncționalități ale pieței sau situații de investiții sub nivelul optim și care nu ar fi putut avea loc fără sprijinul FEIS în cursul aceleiași perioade în care poate fi utilizată

---

<sup>5</sup> Operațiunile legate de datorie includ, în principal, împrumuturi standard, garanții și contragaranții.

Operațiunile legate de capital includ participatii directe și indirecte la capital și la cvasicapital, precum și împrumuturi subordonate.

<sup>6</sup> *EFSI Strategic Orientation* (Orientarea strategică a FEIS), 15 decembrie 2015 ([http://www.eib.org/attachments/strategies/efsi\\_steering\\_board\\_efsi\\_strategic\\_orientation\\_en.pdf](http://www.eib.org/attachments/strategies/efsi_steering_board_efsi_strategic_orientation_en.pdf)).

<sup>7</sup> COM(2015) 361 final din 22 iulie 2015.

<sup>8</sup> Articolul 5 din Regulamentul privind FEIS.

garanția UE<sup>9</sup> – sau nu în aceeași măsură – de către BEI, FEI sau în temeiul instrumentelor financiare existente ale UE.

**09** De asemenea, FEIS „va completa și se va alătura programelor în desfășurare ale UE și activităților tradiționale ale BEI”<sup>10</sup> și „contribuie la realizarea obiectivelor politicilor Uniunii, cum sunt cele menționate în Regulamentul privind programul COSME, în Regulamentul privind programul Orizont 2020 și în Regulamentul privind MIE”<sup>11</sup>. FEIS a fost introdus în contextul cadrului financiar multianual (CFM) 2014-2020, care alocase deja o parte mai mare din bugetul UE către instrumente financiare. După cum se arată în **figura 2**, Comisia crease deja instrumente financiare gestionate la nivel central în cadrul a șapte programe ale UE care acoperă diferite domenii de politică, cu un buget sau un „pachet financiar” inițial de aproximativ 7,4 miliarde de euro. În plus, se estimează că suma pusă la dispoziție prin instrumentele financiare din cadrul fondurilor structurale și de investiții europene (fondurile ESI) în perioada 2014-2020 se va ridica la 20,2 miliarde de euro<sup>12</sup>, ceea ce reprezintă aproape dublul sumei din perioada precedentă.

---

<sup>9</sup> Perioada inițială de investiții în care poate fi acordată garanția UE cu scopul de a sprijini operațiunile de finanțare și de investiții care fac obiectul Regulamentului privind FEIS durează până la 5 iulie 2019 (operațiuni aprobate) și 30 iunie 2020 (operațiuni semnate), ea fiind prelungită până la 31 decembrie 2020 (operațiuni aprobate) și 31 decembrie 2022 (operațiuni semnate).

<sup>10</sup> Considerentul 8 al Regulamentului privind FEIS.

<sup>11</sup> Considerentul 13 al Regulamentului privind FEIS.

<sup>12</sup> *Open Data Platform* (Platforma de date deschise) (<https://cohesiondata.ec.europa.eu/dataset/ESIF-2014-2020-categorisation-ERDF-ESF-CF/9fpg-67a4>), situația la 22.5.2017.

**Figura 2 – Prezentare de ansamblu a instrumentelor financiare sprijinite de la bugetul UE și prin FEIS (cu alocarea financiară inițială la momentul constituirii)**

	Instrumente financiare sub gestiune indirectă <i>(Suma alocată în bugetul UE: 7,4 miliarde de euro)</i>	FEIS <i>(Suma alocată în bugetul UE: 16 miliarde de euro) ajustată în iulie 2016</i>	Fondurile ESI <i>(Suma alocată în bugetul UE: 20,2 miliarde de euro)</i>
Infrastructură (transporturi, energie și telecomunicații)	Mecanismul pentru interconectarea Europei (MIE) instrument de capital și instrument de partajare a riscurilor – până la 2,6 miliarde de euro  Instrumentul de finanțare privată pentru eficiența energetică (PF4EE) și Mecanismul de finanțare a capitalului natural Garanție – 140 de milioane de euro	Componenta pentru infrastructură și inovare Datorie – garanție UE în cuantum de 10,5 miliarde de euro, Capital – garanție în cuantum de 2,5 miliarde de euro	Instrumente financiare ale statelor membre, care fac parte din programele operaționale pentru perioada 2014-2020, +/- 20 de miliarde de euro
Cercetare, dezvoltare și inovare	Orizont 2020 (InnovFin) instrument de capital și instrument de partajare a riscurilor – 2,6 miliarde de euro		
Creștere economică, ocuparea forței de muncă și coeziunea socială	Competitivitate și IMM-uri (COSME) Capitaluri proprii și datorie – 1,4 miliarde de euro	Componenta pentru IMM-uri (IMM-uri și întreprinderi mici cu capitalizare medie) Capital și datorie – garanție în cuantum de 3,0 miliarde de euro	din care garanția inițiativei pentru IMM-uri – contribuție din fondurile ESI în valoare de 1 160 de milioane de euro, partea corespunzătoare COSME și Innovfin în cuantum de 32 de milioane de euro
	Programul pentru ocuparea forței de muncă și inovare socială (EaSI) Garanții pentru microîntreprinderi – 112 milioane de euro		

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza Proiectului de buget general al Uniunii Europene pentru exercițiul financiar 2019 (document de lucru, partea X).

**10** La sfârșitul anului 2017, Parlamentul European și Consiliul au aprobat, pe baza unei propuneri a Comisiei, prelungirea duratei FEIS până în 2020 („FEIS 2.0”), precum și creșterea capacității sale de asumare a riscurilor la 33,5 miliarde de euro, din care 26 de miliarde de euro reprezintă garanția UE și 7,5 miliarde de euro provin din resursele proprii ale BEI<sup>13</sup>. Prin această creștere, se urmărește mobilizarea de investiții publice și private în valoare de 500 de miliarde de euro până la sfârșitul exercițiului 2020.

**11** În iunie 2018, Comisia a propus un model integrat de investiții, denumit „InvestEU”, ca parte din pachetul de propuneri pentru următorul cadru financiar multianual. Acesta va sprijini prioritățile de investiții ale UE și va încuraja sinergiile

<sup>13</sup> Regulamentul (UE) 2017/2396 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 345, 27.12.2017, p. 34) („Regulamentul privind FEIS 2.0”).

dintre diferitele instrumente financiare ale UE în perioada 2021-2027<sup>14</sup>. Propunerea urmărește să se sprijine pe experiența dobândită în cadrul FEIS și al instrumentelor financiare în înțelesul Regulamentului financiar și să mobilizeze investiții suplimentare estimate la alți 650 de miliarde de euro, prin punerea la dispoziție a unei noi garanții bugetare a UE în valoare de 38 de miliarde de euro. Aceasta ar putea reprezenta, prin urmare, o continuare a unui program de investiții de mare amploare care a început cu FEIS. Potrivit Comisiei, programul InvestEU va fi orientat în funcție de piață și se va axa pe patru domenii principale de politică: (i) infrastructura durabilă, (ii) cercetarea, inovarea și digitalizarea, (iii) IMM-urile și întreprinderile mici cu capitalizare medie și (iv) investițiile sociale și competențele.

---

<sup>14</sup> Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Programului InvestEU [COM(2018) 439 final din 6 iunie 2018].

## Sfera și abordarea auditului

**12** Obiectivul auditului a fost de a evalua dacă FEIS este eficace în mobilizarea de finanțare pentru a sprijini investiții în UE. Curtea a examinat dacă:

- (a) BEI a asigurat, până în iulie 2018, nivelul preconizat de finanțare pentru operațiuni cu un profil de risc mai ridicat;
- (b) FEIS a înlocuit alte operațiuni de finanțare ale BEI și ale UE;
- (c) proiectele de investiții ar fi putut fi finanțate în perioada de punere în aplicare a FEIS cu alte fonduri publice sau private;
- (d) estimările raportate cu privire la investițiile mobilizate prin FEIS au fost realiste din punctul de vedere al impactului lor asupra economiei reale;
- (e) portofoliul de investiții al FEIS prezenta un echilibru adecvat din punctul de vedere al domeniilor de politică relevante ale UE acoperite și al concentrării geografice.

**13** De asemenea, Curtea a luat notă de propunerea Comisiei privind instituirea programului InvestEU, în legătură cu care a efectuat o analiză preliminară.

**14** Auditul a vizat operațiunile FEIS desfășurate în perioada cuprinsă între momentul lansării fondului în 2015 și luna iulie 2018. Curtea s-a concentrat în principal pe componenta pentru infrastructură și inovare, care reprezintă aproape trei sferturi din quantumul garanției FEIS. Componenta pentru IMM-uri a făcut deja parțial obiectul unui alt raport special anterior al Curții<sup>15</sup>. Activitățile de audit ale Curții au inclus:

- (a) o examinare a diferitor evaluări realizate de Comisie și de BEI (inclusiv evaluarea realizată de BEI cu privire la FEIS din iunie 2018<sup>16</sup>), a unor evaluări realizate de FEI, a unor documente oficiale și rapoarte operaționale etc. legate de FEIS și de

---

<sup>15</sup> Raportul special nr. 20/2017: „Instrumentele finanțate de UE de garantare a împrumuturilor: rezultate pozitive, însă sunt necesare o mai bună direcționare a sprijinului către beneficiari și o mai bună coordonare cu schemele naționale în materie” (<http://eca.europa.eu>).

<sup>16</sup> BEI, *Evaluation of the European Fund for Strategic Investments, (Operations Evaluation)* [Evaluarea Fondului european pentru investiții strategice, (Evaluare a operațiunilor)], iunie 2018.

instrumentele financiare existente, precum și o examinare a unor analize și publicații ale unor terțe părți;

- (b) o analiză a portofoliului de operațiuni FEIS semnate până la 31 decembrie 2017 și o examinare detaliată a 15 operațiuni din cadrul componentei pentru infrastructură și inovare selectate din rândul celor 124 de operațiuni semnate în cadrul acestei componente până la 31 decembrie 2016 (acoperind documentația de la nivelul BEI referitoare la activitățile acesteia de evaluare, de aprobare, de raportare și de monitorizare);
- (c) interviuri cu membri ai personalului Comisiei, al BEI și al FEI, cu anumiți promotori de proiecte selectați din cadrul componentei pentru infrastructură și inovare, cu anumite bănci și instituții naționale de promovare selectate din statele membre, cu reprezentanți ai Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare și cu alte părți interesate relevante;
- (d) sondajele Curții desfășurate în rândul contrapărților directe ale BEI în cadrul componentei pentru infrastructură și inovare (promotori de proiecte, investitori și intermediari financiari) și în rândul băncilor și instituțiilor naționale de promovare;
- (e) consultări cu experți cu privire la diverse aspecte vizate de acest audit.

## Observații

### Volumul operațiunilor de finanțare cu profil de risc mai ridicat care au fost aprobate de Grupul BEI în cadrul FEIS s-au apropiat de nivelul scontat

**15** Pentru a atinge obiectivul de 315 miliarde de euro de investiții mobilizate, BEI estima că va aproba finanțări sprijinite prin FEIS în cuantum de 61 de miliarde de euro până în iulie 2018. Portofoliul FEIS ar trebui să aibă, în general, un profil de risc mai ridicat decât portofoliul de investiții sprijinite de BEI în conformitate cu politicile sale obișnuite de investiții înainte de intrarea în vigoare a Regulamentului privind FEIS. De asemenea, proiectele susținute de FEIS ar trebui să aibă, de regulă, un profil de risc mai ridicat decât proiectele sprijinite prin operațiunile obișnuite ale BEI<sup>17</sup>.

### Suma totală a finanțării aprobate în cadrul FEIS în primii trei ani a atins valorile preconizate inițial

**16** La 30 iunie 2018, suma totală a finanțării aprobate în cadrul FEIS se ridica la 59,3 miliarde de euro, aproape de nivelurile preconizate. Până la 17 iulie 2018, BEI aprobase finanțare în cuantum de 65,5 miliarde de euro, depășind volumul indicativ al finanțării care urma să fie mobilizată. Cuantumul total al finanțărilor semnate în cadrul FEIS pentru cele două componente se ridica, la 30 iunie 2018, la 42,9 miliarde de euro. BEI semnase 312 operațiuni pentru o sumă de 30,5 miliarde de euro în cadrul componentei pentru infrastructură și inovare a FEIS și 384 de operațiuni pentru o sumă de 12,4 miliarde de euro în cadrul componentei pentru IMM-uri. **Anexa I** prezintă o sinteză a datelor raportate cu privire la FEIS până la 30 iunie 2018.

**17** Există mai mulți factori care au dus la acest rezultat, și anume:

- (a) faptul că FEIS a fost instituit în afara cadrului Regulamentul financiar a făcut posibilă crearea sa într-un termen scurt, fără o evaluare *ex ante* sau un studiu de impact;
- (b) flexibilitatea inerentă a FEIS de a finanța o gamă vastă de proiecte, prin intermediul a numeroase tipuri de produse financiare și cu puține constrângeri legate de sectoarele sau de zonele geografice acoperite, a permis semnarea unui

---

<sup>17</sup> Articolul 5 alineatul (1) și punctul 2 din anexa II la Regulamentul privind FEIS.

număr mare de operațiuni financiare potențiale cu un volum financiar ridicat (a se vedea **anexa II**). În special, intervențiile finanțate din resursele proprii ale BEI nu fac obiectul evaluării impuse de normele privind ajutoarele de stat. Acest lucru face ca procesul de aprobare din cadrul FEIS să fie mai rapid și mai flexibil decât procesele de aprobare din cadrul instrumentelor financiare ale UE aflate sub gestiune partajată;

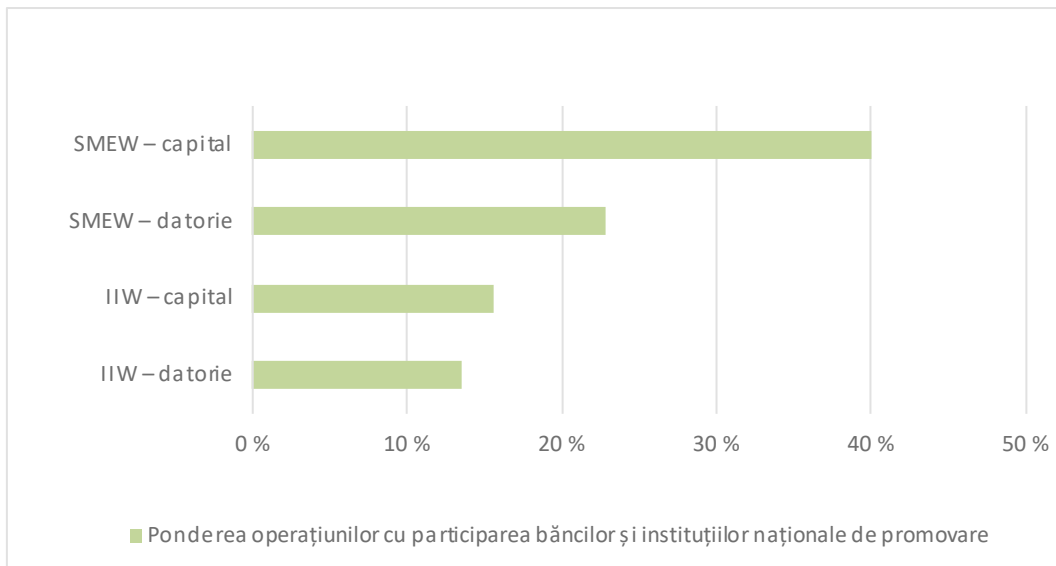
- (c) datorită mecanismelor de guvernare simplificată, BEI a fost în măsură să includă operațiuni noi în portofoliul FEIS într-un timp scurt, în special operațiunile care făcuseră deja obiectul procesului de evaluare și de aprobare din partea BEI.

**18** În plus, spre deosebire de celelalte instrumente financiare ale UE, Regulamentul privind FEIS a recunoscut rolul important pe care băncile și instituțiile naționale de promovare îl pot juca în punerea în aplicare a FEIS, prin identificarea și elaborarea de proiecte și prin atragerea de potențiali investitori<sup>18</sup>. **Figura 3** prezentată în continuare indică ponderea operațiunilor corespunzătoare băncilor și instituțiilor naționale de promovare în cadrul diferitelor subcomponente ale FEIS. Cooperarea dintre BEI și băncile și instituțiile naționale de promovare a fost consolidată prin grupurile de lucru care au fost create și prin colaborarea facilitată de platformele de investiții. Sondajul și interviurile realizate de Curte în rândul băncilor și instituțiilor naționale de promovare au arătat că majoritatea acestor entități apreciau cooperarea sporită cu Grupul BEI.

---

<sup>18</sup> Considerentul 34 al Regulamentului privind FEIS.

**Figura 3 – Ponderea operațiunilor FEIS care implică bănci și instituții naționale de promovare (exprimată în funcție de numărul relativ de operațiuni), situația la 30 iunie 2018**



Sursa: Rapoartele operaționale privind componenta pentru infrastructură și inovare și componenta pentru IMM-uri ale FEIS la 30 iunie 2018.

### FEIS a sporit finanțarea de către BEI a operațiunilor cu profil de risc mai ridicat într-o măsură mai mică decât cea preconizată

**19** BEI denumește operațiunile sale de finanțare cu un profil de risc mai ridicat „activități speciale” – ***caseta 1***, acestea din urmă fiind menționate la articolul 5 din Regulamentul privind FEIS, în contextul definiției adiționalității operațiunilor FEIS.

#### Caseta 1

##### Activitățile speciale și FEIS

Activitățile speciale implică un risc mai mare decât riscul acceptat de regulă de BEI și sunt definite după cum urmează:

- operațiunile legate de datorie cu un profil de risc D- sau mai scăzut (adică cu o pierdere estimată de peste 2 %);
- toate operațiunile de capitaluri proprii și legate de capital (de exemplu, participații la fonduri de infrastructură și la alte fonduri, activități cu capital de risc, operațiuni legate de capital și alte operațiuni cu un profil de risc echivalent).

Toate operațiunile realizate de FEI în cadrul componentei pentru IMM-uri sunt considerate a avea un profil de risc echivalent cu cel al activităților speciale ale BEI.

Acest lucru se datorează faptului că investițiile în IMM-uri sunt considerate a avea un rating scăzut (cu o pierdere estimată de peste 2 %).

Activitățile speciale ale BEI pot fi clasificate în trei categorii: (i) operațiuni pe riscul propriul al BEI; (ii) operațiuni în cadrul componentei pentru infrastructură și inovare a FEIS, (iii) operațiuni din afara cadrului FEIS, pentru care BEI își asumă o parte din riscul subiacent alături de terțe părți, în special pe baza bugetului UE în temeiul acordurilor încheiate cu Comisia, cum este cazul InnovFin, al MIE sau al altor programe ale UE similare.

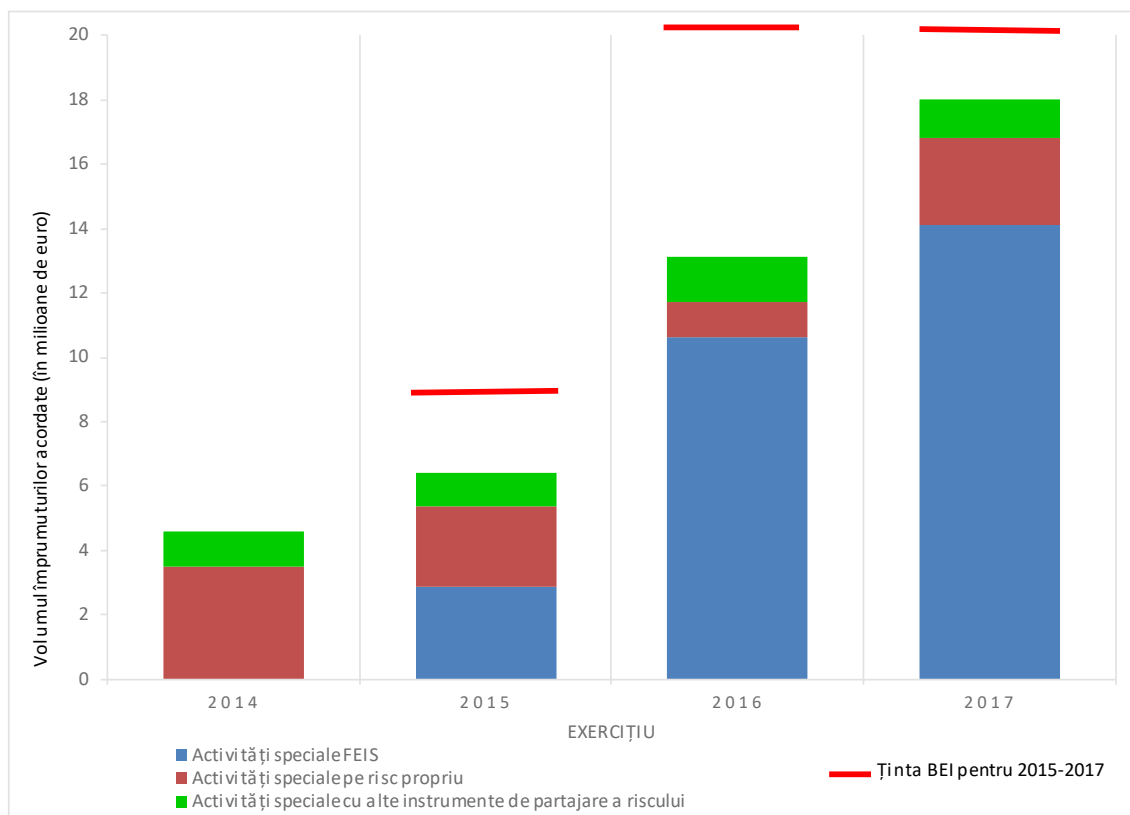
**20** Curtea a analizat dacă FEIS a sporit activitățile de creditare cu un profil de risc mai ridicat ale BEI și a comparat profilul de risc al portofoliului de operațiuni FEIS cu cel al operațiunilor care nu sunt legate de FEIS al BEI.

**21** Prin implementarea FEIS, BEI preconiza inițial că nivelul global al activităților sale speciale va crește față de nivelul de referință din 2014 de 4,5 miliarde de euro (sau aproximativ 6 % din totalul operațiunilor semnate), până la 8,6 miliarde de euro în 2015 (12 %) și până la 21 de miliarde de euro (30 %) în 2016 și în 2017<sup>19</sup>. **Figura 4** prezintă o comparație între valorile efective și valorile preconizate ale activităților speciale ale BEI în perioada 2014-2017, defalcate pe categorii.

---

<sup>19</sup> Planul operațional al Grupului BEI 2015-2017, Cuvânt-înainte și p. 11 și 12. Nivelurile-țintă privind semnarea de operațiuni care figurează în planurile operaționale ale BEI au o limită de flexibilitate ascendentă sau descendentă de 10 %.

**Figura 4 – Activitățile speciale semnate de BEI pentru perioada 2014-2017**



*Notă:* nivelurile-țintă privind semnarea de operațiuni care figurează în planurile operaționale ale BEI au o limită de flexibilitate ascendentă sau descendentă de 10 %.

*Sursa:* Curtea de Conturi Europeană, pe baza analizei datelor din diferite rapoarte financiare și planuri operaționale ale BEI care acoperă perioada 2014-2017.

**22** Volumul de activități speciale semnate de BEI a crescut de la 4,5 miliarde de euro în 2014 la 18 miliarde de euro în 2017. În pofida acestei creșteri de patru ori, Curtea a calculat că deficitul cumulat în perioada 2015-2017 față de nivelurile planificate se ridică la aproximativ 13 miliarde de euro, adică la 26 % din ținta cumulativă de 50,6 miliarde de euro<sup>20</sup>. Acest deficit includea aproximativ 7 miliarde de euro pentru activitățile speciale finanțate prin FEIS, 1,5 miliarde de euro pentru activitățile speciale ale BEI efectuate pe risc propriu, precum și 4,5 miliarde de euro pentru activitățile speciale care fac obiectul altor mandate de partajare a riscurilor.

**23** În ceea ce privește profilul de risc al portofoliului de operațiuni FEIS, la 30 iunie 2018, 98,5 % din portofoliul FEIS era format din operațiuni din categoria

<sup>20</sup> Calculul Curții de Conturi Europene, bazat pe nivelurile raportate cu privire la semnăturile totale și la semnăturile pentru activități speciale în rapoartele financiare ale BEI pentru exercițiile 2015, 2016 și 2017.

activităților speciale<sup>21</sup>. Analiza Curții a confirmat că profilul de risc agregat al portofoliului FEIS era mai ridicat decât profilul de risc al portofoliului de operațiuni în afara FEIS al BEI.

## **BEI și-ar putea promova și mai mult utilizarea produselor financiare cu un profil de risc mai ridicat pentru FEIS**

**24** Orientările FEIS în materie de investiții prevăd că FEIS poate fi implementat prin intermediul unei game vaste de produse pentru a finanța, direct sau indirect, noi operațiuni<sup>22</sup>. Strategia operațională a FEIS specifică mai în detaliu diferitele produse pe care Grupul BEI le poate utiliza pentru a implementa FEIS<sup>23</sup>. Acestea includ împrumuturi cu rang prioritar și împrumuturi subordonate, instrumente de partajare a riscului, instrumente de pe piața de capital (de exemplu, obligațiuni hibride emise de societăți) și participații la capital sau la cvasicapital. În plus, normele privind operațiunile cu platformele de investiții și cu băncile și instituțiile naționale de promovare<sup>24</sup> menționează subordonarea drept unul dintre principiile-cheie ale operațiunilor FEIS efectuate cu aceste entități (cu alte cuvinte, sprijinul din partea FEIS ar trebui de preferință să fie subordonat altor forme de finanțare, acolo unde acest lucru se justifică)<sup>25</sup>.

**25** În cadrul componentei pentru IMM-uri, FEI s-a bazat în primul rând pe produsele existente care vizau IMM-urile și care erau deja utilizate în cadrul mecanismului de garantare al COSME, al InnovFin, al programului Europa creativă, precum și în cadrul Programului pentru ocuparea forței de muncă și inovare socială (EaSI) și al mandatului BEI și al FEI privind resursele de capital de risc. În cadrul componentei pentru infrastructură și inovare, BEI a recurs la împrumuturi cu rang prioritar clasice pe termen lung pe care le acordă pentru a finanța întreprinderi și proiecte și, în plus,

---

<sup>21</sup> Rapoartele operaționale privind componenta pentru infrastructură și inovare și componenta pentru IMM-uri din cadrul FEIS la 31 decembrie 2017.

<sup>22</sup> Secțiunea 2 din anexa II la Regulamentul privind FEIS.

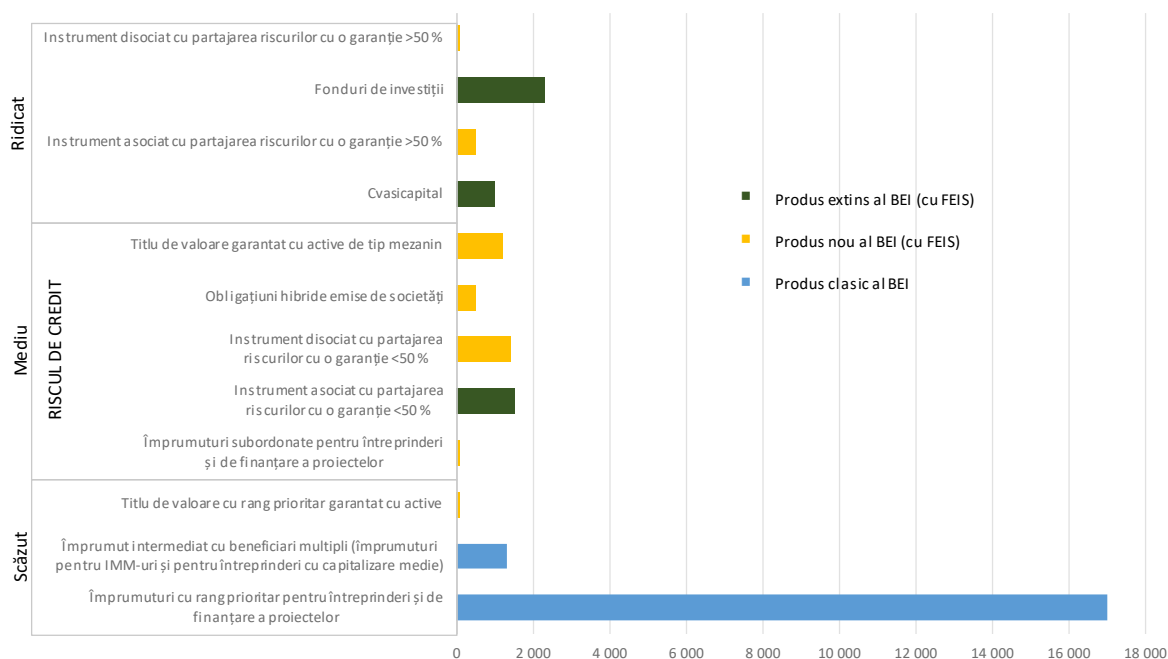
<sup>23</sup> Orientarea strategică a FEIS, actualizată în iunie 2017.

<sup>24</sup> Normele aplicabile operațiunilor cu platforme de investiții și cu băncile și instituțiile naționale de promovare, SB/10/2016, secțiunea 3.2.

<sup>25</sup> Utilizat în acest context, termenul „subordonare” înseamnă creditare în condiții mai puțin favorabile creditorului (în acest caz, BEI) decât cele acordate pentru alte tipuri de sprijin, de exemplu o perioadă de scadență mai îndelungată, ordinea de rambursare, accesul la o garanție, precum și ierarhizarea în situația neîndeplinirii obligațiilor de plată și alocarea pierderilor.

a extins utilizarea produselor existente cu un profil de risc mai ridicat și a dezvoltat altele noi, inclusiv produse legate de capitaluri proprii, produse de partajare a riscului, titluri de valoare garantate cu active de tip mezanin („ABS mezzanine”<sup>26</sup>) și obligațiuni hibride emise de societăți. În continuare, **figura 5** ilustrează situația utilizării, la 31 decembrie 2017, a produselor BEI în cadrul componentei pentru infrastructură și inovare din cadrul FEIS.

### Figura 5 – Prezentare de ansamblu a utilizării produselor BEI în cadrul componentei pentru infrastructură și inovare a FEIS



Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor disponibile cu privire la operațiunile semnate de BEI pentru componenta pentru infrastructură și inovare, situația la 31.12.2017.

**26** Cea mai mare parte a portofoliului de operațiuni din cadrul componentei pentru infrastructură și inovare consta în împrumuturi clasice cu rang prioritar pe termen lung pentru finanțarea de întreprinderi sau de proiecte (aproximativ 17 miliarde de euro sau circa 62 % din valoarea totală a operațiunilor semnate pentru această componentă). Examinarea de către Curte a operațiunilor din cadrul componentei pentru infrastructură și inovare a arătat că BEI a atins un nivel mai ridicat de risc pentru împrumuturile sale pentru investiții, în principal din cauza scadențelor mai lungi care au fost acordate, a asumării unor poziții negarantate în condițiile în care toți

<sup>26</sup> Titlurile garantate cu active sunt o categorie de investiții al căror flux de numerar este susținut cu un grup de active.

„Mezanin” înseamnă că fac parte din portofoliul de titluri de valoare care este subordonat numai datoriei cu rang prioritar.

cealți creditori sau majoritatea acestora erau acoperiți și a tratării cu contrapărți cu un profil de risc mai ridicat, recurgând, în schimb, într-o mică măsură la subordonarea contractuală pentru produsele legate de datorie pentru finanțarea acordată întreprinderilor sau proiectelor.

**27** În cadrul FEIS, BEI a crescut în mod semnificativ finanțarea sa prin participare la capital, aceasta ridicându-se la 3,3 miliarde de euro la 31 decembrie 2017. BEI a început de asemenea să se orienteze înspre fonduri de investiții de capitaluri proprii în IMM-uri și întreprinderi cu capitalizare medie din cadrul UE, prin intermediul investițiilor efectuate în aceste fonduri alături de bănci sau de instituții naționale de promovare sau alături de FEI. Acesta este un domeniu care se află și în sfera de competență a FEI.

**28** BEI a dezvoltat, de asemenea, instrumente de partajare a riscului<sup>27</sup> cu bănci și instituții naționale de promovare sau cu bănci comerciale, care vizează IMM-urile și întreprinderile cu capitalizare medie. Analiza de piață a BEI a arătat că exista o cerere puternică pentru acest tip de instrument. Cu toate acestea, până la 31 decembrie 2017, BEI semnase doar 14 operațiuni FEIS aferente acestui tip de instrumente, în valoare totală de 2,9 miliarde de euro<sup>28</sup> (aproximativ o treime din ținta fixată de BEI pentru acest produs), dintre care numai patru dintre aceste operațiuni au fost semnate cu bănci și instituții naționale de promovare, pentru un volum de 0,7 miliarde de euro<sup>29</sup>. Această situație a fost cauzată de obligația de diligență complexă a BEI, necesară pentru delegare, precum și de cerințele de reglementare.

---

<sup>27</sup> Instrumentele de partajare a riscurilor sunt clasificate ca asociate (BEI sau intermediarul financiar selectează împrumuturile pe baza unor criterii prestabilite) și disociate (BEI își asumă riscul pentru un set de împrumuturi existente aprobate în prealabil, în timp ce intermediarii financiari se angajează să genereze un portofoliu nou de împrumuturi eligibile).

<sup>28</sup> 1,4 miliarde de euro corespunzând instrumentelor disociate, în principal pentru portofoliile privind IMM-urile și întreprinderile cu capitalizare medie, 0,5 miliarde de euro corespunzând celor asociate cu delegare integrală și 1 miliard de euro corespunzând celor asociate cu delegare parțială.

<sup>29</sup> *HBOR Risk-Sharing for MidCaps & Other priorities* – garanție disociată; *CDC France Efficacite Energetique Logement Social* (platformă de investiții) – împrumut asociat finanțat cu partajarea riscului, cu delegare integrală; *KFW MidCap Investment Platform* (platformă de investiții) – garanție asociată cu partajarea riscului, cu delegare integrală; *AFD French Overseas Territories Economic Development* (platformă de investiții) – garanție asociată cu partajarea riscului, cu delegare parțială.

**29** În plus, s-au semnat foarte puține operațiuni bazate pe instrumente de partajare a riscului în cazul cărora BEI a preluat o proporție mai mare a riscului decât băncile și instituțiile naționale de promovare, deși, în urma interviurilor Curții și a analizei acestora cu privire la documentele de poziție ale asociațiilor de bănci și instituții naționale de promovare<sup>30</sup>, s-a constatat că aceste entități ar considera ca binevenite astfel de operațiuni.

## FEIS a înlocuit parțial finanțarea din partea altor instrumente financiare sprijinite de bugetul UE

**30** FEIS ar trebui să vină în completarea și să evite înlocuirea utilizării altor instrumente financiare ale UE<sup>31</sup>, și anume instrumentele financiare care fac obiectul gestiunii indirecte și instrumentele financiare din cadrul gestiunii partajate (instrumente financiare din cadrul fondurilor structurale și de investiții europene). Curtea a examinat impactul FEIS asupra altor mandate de partajare a riscului implementate de BEI (instrumente financiare care fac obiectul gestiunii indirecte) și asupra instrumentelor financiare care fac obiectul gestiunii partajate.

### FEIS și instrumentele financiare aflate sub gestiune indirectă

**31** Analiza Curții a fost concentrată pe posibilele suprapuneri ale FEIS cu cele mai mari instrumente financiare pentru perioada de programare 2014-2020, a căror punere în aplicare este delegată Grupului BEI: Instrumentul de datorie al MIE, InnovFin (mecanismele InnovFin implementate de BEI, mecanismul de capitaluri proprii și mecanismul de garantare InnovFin implementate de FEI) și instrumentele financiare din cadrul programului COSME (o prezentare de ansamblu a acestora este redată în **figura 2**).

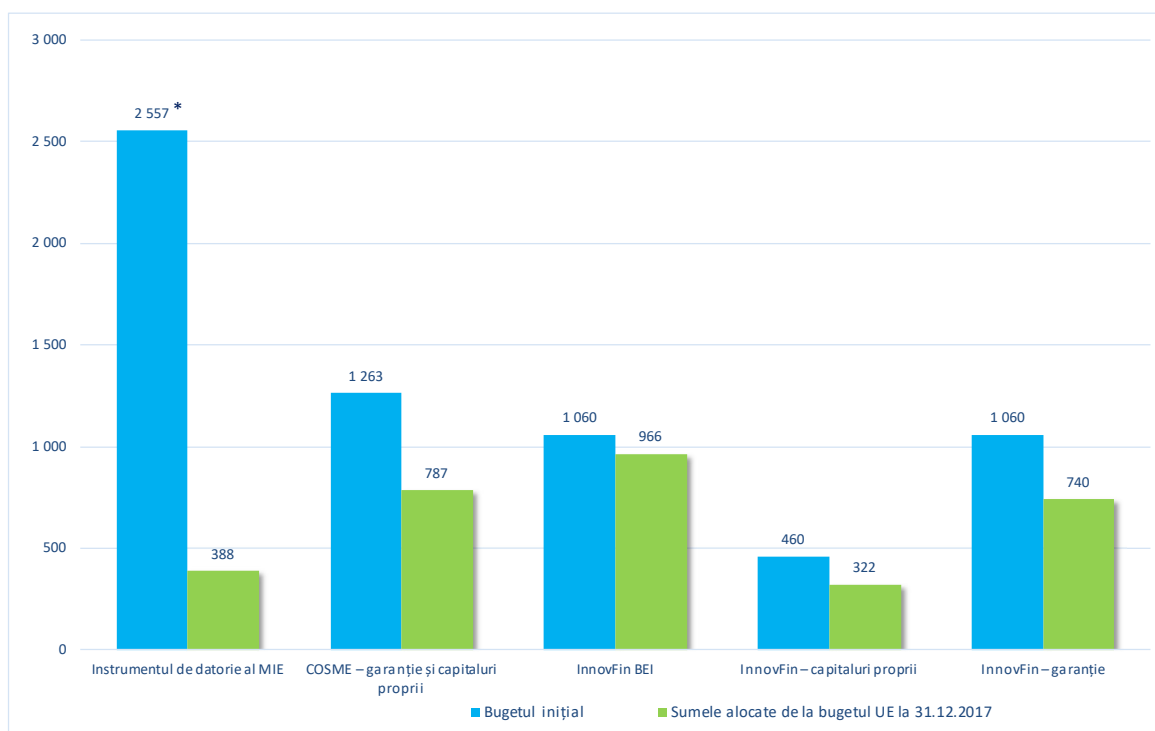
**32** Curtea a comparat sumele inițiale prevăzute în buget pentru întreaga perioadă de punere în aplicare a acestor instrumente financiare cu sumele alocate până la 31 decembrie 2017 (**figura 6**). Sumele alocate instrumentelor financiare s-au menținut la nivelurile preconizate pentru programele COSME și InnovFin. În schimb, sumele

<sup>30</sup> Asociația Europeană a Băncilor Publice (*European Association of Public Banks – EAPB*), *Position paper on the extension of the Investment Plan for Europe*, noiembrie 2016; Asociația Europeană a Investitorilor pe Termen Lung (*European Association of Long-Term Investors – ELTI*), *Investment Plan for Europe – Experience of National Promotional Banks and Institutions and possible improvements*, noiembrie 2016.

<sup>31</sup> Secțiunea 3 din anexa II la Regulamentul privind FEIS.

privind instrumentul de datorie al MIE au stagnat, din cauza nivelului scăzut de semnături efective pentru operațiuni.

### Figura 6 – Sumele inițiale înscrise în buget pentru instrumentele financiare din cadrul InnovFin, al COSME și al MIE și alocările bugetare, situația la 31 decembrie 2017



\* Suma corespunzătoare instrumentului de datorie al MIE reprezintă un plafon stabilit de legiuitor, și nu bugetul inițial.

*Sursa:* Curtea de Conturi Europeană, pe baza Proiectului de buget general al Uniunii Europene pentru exercițiul financiar 2019 (document de lucru, partea X) și rapoartele operaționale privind instrumentele financiare selectate.

**33** Analiza Curții și alte evaluări au confirmat faptul că FEIS a înlocuit parțial instrumentul de datorie al MIE. Acest lucru s-a întâmplat, în principal, din cauza suprapunerii acestuia în ceea ce privește obiectivele, criteriile de eligibilitate, sectoarele vizate și tipurile de beneficiari. Operațiunile FEIS nu sunt condiționate de criteriile de eligibilitate specifice stabilite pentru alte instrumente financiare ale UE. Sfera de aplicare a proiectelor care sunt finanțate în cadrul sectorului transporturilor și în cel al energiei poate fi, așadar, mult mai mare decât cea aplicabilă în cazul instrumentului de datorie al MIE, de exemplu. Garanțiile oferite de COSME și de InnovFin, precum și mecanismul de capitaluri proprii al InnovFin au constituit o excepție în această privință: în cazul garanțiilor, FEIS a venit în completarea acestor instrumente prin faptul că permitea inițial alimentarea lor anticipată peste volumele anuale planificate inițial, menținând în același timp cerințele fundamentale ale

programelor. În cazul mecanismului de capitaluri proprii al InnovFin, FEIS a participat la o structură nouă de partajare a riscurilor, alături de resursele din partea Orizont 2020 și de cele din partea FEI, având ca rezultat îmbunătățirea ofertei de produse disponibile pe piață.

În cazul produsului de capitaluri proprii al programului COSME, Comisia a conceput în mod intenționat noul produs de capitaluri proprii al componentei pentru IMM-uri a FEIS în așa fel încât să acopere o parte din rezerva existentă de proiecte pentru produsul de capitaluri proprii, pentru a permite bugetului instrumentelor financiare din cadrul COSME să se reorienteze într-o măsură mai mare pe garanții, pentru care cererea de pe piață era evaluată ca depășind resursele bugetare disponibile.

**34** Comisia a luat o serie de măsuri pentru a spori complementaritatea dintre FEIS și instrumentele financiare existente din cadrul gestiunii centralizate și pentru a remedia suprapunerile între acestea. De exemplu, Comisia recurge la instrumentele financiare pentru a explora noi produse și piețe pe care FEIS le poate dezvolta ulterior sau pentru a asigura partea de finanțare cu gradul de risc mai ridicat în cadrul investițiilor realizate împreună cu FEIS. În plus, în iunie 2018, Comisia a propus constituirea programului InvestEU. Acesta este un model integrat de investiții, care va sprijini prioritățile de investiții esențiale și va permite crearea de sinergii între FEIS și alte instrumente financiare ale UE<sup>32</sup>. Pe baza informațiilor disponibile la momentul auditului, analiza preliminară a Curții a concluzionat că programul InvestEU mai avea încă de clarificat modul în care va aborda aspectele legate de estimarea investițiilor mobilizate, de adiționalitatea proiectelor și de distribuția geografică.

#### **FEIS și instrumentele financiare din cadrul gestiunii partajate (din cadrul fondurilor structurale și de investiții europene – „fondurile ESI”)**

**35** În perioada 2014-2020, instrumentele financiare din cadrul fondurilor ESI pot fi utilizate pentru toate cele 11 obiective tematice ale acestora și pot fi combinate cu granturi. Cu excepția obiectivului tematic 11 („Consolidarea capacității instituționale”), domeniile acoperite de FEIS coincid cu obiectivele tematice ale fondurilor ESI. Cu toate acestea, în timp ce FEIS vizează să acopere deficitul de investiții în general, instrumentele financiare din cadrul fondurilor ESI sunt concepute să contribuie la atingerea obiectivelor de coeziune prin acoperirea lacunelor identificate pe piață în mod specific pentru o anumită regiune sau țară. *Anexa III* conține o sinteză a celor mai recente date disponibile cu privire la punerea în aplicare a instrumentelor financiare din cadrul fondurilor ESI până la sfârșitul exercițiului 2016.

<sup>32</sup> A se vedea „Programul InvestEU – texte juridice și fișe informative”, [https://ec.europa.eu/commission/publications/investeu-programme\\_ro](https://ec.europa.eu/commission/publications/investeu-programme_ro).

**36** În ceea ce privește IMM-urile, FEIS în combinație cu alte instrumente financiare din cadrul gestiunii indirecte ar putea concura cu instrumentele financiare din cadrul fondurilor ESI, deoarece toate vizează aceiași beneficiari din aceleași regiuni. De exemplu, recenta evaluare independentă a FEIS a pus în evidență probleme legate de concurența dintre instrumentele financiare din cadrul fondurilor ESI și produsul de garantare din cadrul COSME<sup>33</sup>, la care se adaugă FEIS. Cu toate acestea, experții consultați de Curte considerau că măsura în care diferitele surse de finanțare care vizează IMM-urile se înlocuiau unele pe altele era neglijabilă, deoarece nevoile de finanțare ale IMM-urilor sunt ridicate per ansamblu.

**37** În ceea ce privește componenta pentru infrastructură și inovare, suprapunerea care există în prezent între FEIS și instrumentele financiare din cadrul fondurilor ESI care urmăresc același obiectiv tematic este limitată, în special deoarece proiectele sprijinite în cadrul gestiunii partajate sunt de obicei de o amploare mai mică și nu sunt neapărat pretabile la sprijin din partea FEIS. Pot apărea însă un grad mai mare de suprapunere și mai multe posibilități de combinare odată ce autoritățile de management ale fondurilor ESI se confruntă cu presiunea de a cheltui fondurile angajate. Din interviurile realizate de Curte cu experți și cu bănci și instituții naționale de promovare, reiese că este probabil să se producă o astfel de suprapunere.

### **Aproape o treime din proiectele semnate în cadrul componentei pentru infrastructură și inovare ar fi putut fi finanțate fără sprijin din partea FEIS, dar nu în condiții la fel de avantajoase**

**38** La nivelul proiectelor individuale, unul dintre criteriile de eligibilitate<sup>34</sup> pentru utilizarea garanției UE este că proiectele ar trebui să ofere adiționalitate<sup>35</sup>.

---

<sup>33</sup> ICF, *Independent Evaluation of the EFSI Regulation* (Evaluare independentă a Regulamentului privind FEIS), raport final, iunie 2018, p. 82-83.

<sup>34</sup> Conform articolului 6 din Regulamentul privind FEIS, proiectele sprijinite de FEIS ar trebui: (i) să fie viabile din punct de vedere economic și tehnic; (ii) să fie coerente cu politicile Uniunii; (iii) să ofere adiționalitate; (iv) dacă este posibil, să maximizeze mobilizarea capitalului din sectorul privat; (v) să contribuie la îndeplinirea obiectivelor generale stabilite la articolul 9 alineatul (2); (vi) să implice contrapărți, tipuri de proiecte și instrumente/produse financiare eligibile; (vii) să corespundă finanțării de operațiuni noi.

<sup>35</sup> Articolul 5 din Regulamentul privind FEIS.

**39** În cadrul evaluării proiectelor în cadrul componentei pentru infrastructură și inovare, BEI evaluează eligibilitatea acestora pentru garanția UE. Comitetul pentru investiții al FEIS examinează aceste evaluări și decide dacă să utilizeze sau nu garanția UE, pe baza documentației<sup>36</sup> elaborate de BEI. Componenta privind IMM-urile dispune de mecanisme diferite pentru a determina eligibilitatea. În acest caz, nu Comitetul pentru investiții determină eligibilitatea proiectelor de la caz la caz, ci Comitetul director și directorul executiv al FEIS, în consultare cu Comitetul pentru investiții, stabilesc eligibilitatea în funcție de produs.

**40** În ceea ce privește componenta pentru infrastructură și inovare, operațiunile FEIS erau considerate a fi adiționale, în conformitate cu articolul 5 din Regulamentul privind FEIS, dacă erau clasificate ca activități speciale ale BEI. Chiar dacă evaluarea adiționalității ține cont de disfuncționalitățile pieței sau de situații sub nivelul optim privind investițiile, ea nu include neapărat și analiza posibilității ca proiectul să fi putut fi întreprins cu alte surse de finanțare.

**41** Curtea a evaluat dacă proiectele nu ar fi putut fi desfășurate fără sprijinul din partea FEIS prin intermediul unui sondaj adresat contrapărților directe ale BEI (promotori de proiecte și intermediari financiari), completat de o examinare a documentației de evaluare și de aprobare corespunzătoare unui eșantion de 15 operațiuni din cadrul acestei componente a FEIS, precum și de interviuri cu beneficiari și cu coinvestitori.

**42** Dintre cei 86 de respondenți la acest sondaj, 59 (69 %) au răspuns că nu și-ar fi putut realiza proiectul fără sprijinul FEIS sau cel puțin nu în aceeași măsură sau în același interval de timp. Principalele motive care au stat la baza optării lor pentru finanțarea de către BEI constau, în ordinea preferințelor, în următoarele: (i) experiența BEI și contribuția acesteia din alt punct de vedere decât cel financiar (62 %); și/sau (ii) costul finanțării era mai scăzut decât în cazul altor opțiuni (58 %); și/sau (iii) scadența mai îndelungată (50 %); și/sau (iv) finanțarea din partea BEI diminuea riscul pentru alți investitori (25 %).

**43** Cu toate acestea, 27 dintre cei 86 de respondenți (31 %) au declarat că proiectul lor ar fi putut fi finanțat integral din alte surse. Cea mai recentă evaluare realizată de BEI cu privire la FEIS, din iunie 2018, include o constatare similară<sup>37</sup>. Aproape toate

---

<sup>36</sup> Formularul de cerere a garanției FEIS și tabelul comparativ privind FEIS.

<sup>37</sup> Rezultatul anchetei BEI arată că „aproximativ 33 % din operațiunile componentei pentru infrastructură și inovare [...] ar fi putut continua, neschimbate și în același interval de timp,

operațiunile acoperite de sondajul Curții au fost finanțate prin împrumuturi pentru investiții. Principalele motive care au stat la baza optării lor pentru finanțarea prin FEIS de către BEI constau, în ordinea preferințelor, în următoarele: (i) costul finanțării era mai scăzut decât în cazul altor opțiuni (88 %); și/sau (ii) scadența mai îndelungată (52 %); și/sau (iii) experiența BEI și contribuția acesteia din alt punct de vedere decât cel financiar (30 %).

**44** Rezultatele sondajului arată că o parte dintre proiectele finanțate în cadrul componentei pentru infrastructură și inovare ar fi putut fi realizate chiar și fără sprijin din partea FEIS. Acest risc este deosebit de mare în cazul proiectelor finanțate în mod direct prin împrumuturi pentru investiții. Acest lucru arată că este important să se evalueze dacă proiectele nu dispun de finanțare suficientă din cauza disfuncționalităților pieței, pentru a se reduce riscul de substituie a altor surse de finanțare disponibile.

**45** Analiza Curții privind operațiunile componentei pentru infrastructură și inovare arată că, în practică, BEI a evaluat și, într-o anumită măsură, a documentat unele aspecte calitative privind aditionalitatea legate de disfuncționalități ale pieței sau de situații sub nivelul optim privind investițiile. Cu toate acestea, pentru unele dintre operațiunile examinate de Curte care au fost sprijinite la începutul perioadei în cadrul acestei componente, disfuncționalitățile pieței sau situațiile sub nivelul optim privind investițiile nu au fost justificate și documentate în mod clar și coerent.

**46** În anumite cazuri, pentru a se justifica aditionalitatea unei operațiuni, erau invocate condițiile financiare mai favorabile oferite de BEI. În acest caz, aditionalitatea este discutabilă, întrucât finanțarea din partea BEI ar putea fi preferată pur și simplu pentru că este mai ieftină decât celelalte opțiuni de pe piață, caz în care există un risc de substituție a altor surse de finanțare. Acest lucru este deosebit de relevant în cazul operațiunilor de finanțare a proiectelor de infrastructură și a celor legate de utilități (a se vedea **casetă 2**), în legătură cu care Curtea a identificat unele proiecte care ar fi putut fi finanțate de piață. În mod similar, un raport referitor la piața infrastructurilor din Regatul Unit a constatat că „BEI poate juca un rol important prin faptul că poate furniza încredere în proiect în relația cu alți creditori ai unui proiect. Pe de altă parte, BEI poate oferi un credit mai ieftin decât furnizorii de credite comerciale, ceea ce, ca atare, poate pune sub semnul întrebării măsura în care BEI este cu adevărat un

---

fără participarea BEI cu sprijinul FEIS” (Departamentul pentru evaluarea operațiunilor, Evaluarea Fondului european pentru investiții strategice, p. 57).

catalizator sau dacă rolul său constă în mare parte în a reduce costul de finanțare cu care se confruntă proiectele”<sup>38</sup>.

## Caseta 2

### Exemplu de proiect FEIS care ar fi putut fi finanțat prin alte opțiuni disponibile pe piață, deși nu în termeni atât de favorabili

Curtea a examinat un împrumut direct cu rang prioritar acordat pentru investiții unei societăți de utilități publice care își desfășoară activitatea în sectorul energetic (transport și distribuție a gazului). Împrumutul acordat de BEI finanțează aproximativ jumătate din programul de investiții al societății pentru perioada 2015-2018.

BEI a justificat adiționalitatea acestei operațiuni pe baza faptului că prezenta un profil de risc mai ridicat decât proiectele sprijinite prin operațiunile obișnuite ale BEI (cu alte cuvinte, constituia o activitate specială), ceea ce se datora scadenței lungi a împrumutului (20 de ani, fapt care a dus la o poziție de subordonare față de datoria existentă a societății) și profilului de risc de credit. De asemenea, BEI evoca faptul că împrumutul pe care l-a acordat ar permite societății să își mențină un nivel semnificativ de cheltuieli de capital, în pofida faptului că societatea avea o structură a capitalului cu un grad ridicat de îndatorare. În plus, BEI susținea, de asemenea, că finanțarea din partea sa ar urma să producă „un semnal puternic în sensul atragerii în viitor a altor creditori bancari și investitori instituționali”.

Împrumutatul, un client nou al BEI, era o societate de utilități, cu acces la finanțare bancară și la finanțare de pe piața de capital. De exemplu, în anii anteriori (inclusiv cu puțin timp înainte de semnarea acordului de împrumut cu BEI), societatea finalizase două emisiuni de obligațiuni negarantate cu rang prioritar (în valoare totală de 0,9 miliarde de euro, cu scadențe de până la 12 ani) și obținuse o facilitate de credit cu reînnoire automată de la o serie de bănci comerciale.

În cursul întrevederii pe care Curtea a avut-o cu reprezentanții debitorului, a reieșit că ar fi fost posibil să se obțină finanțare din alte surse pentru a acoperi nevoile de investiții, însă BEI a oferit condiții mai avantajoase în ceea ce privește scadența o bancă națională de promovare drept o altă sursă de finanțare pe care o luase în considerare, dar la care, în cele din urmă, s-a renunțat, întrucât BEI oferise o finanțare suficientă în condiții mai bune decât banca respectivă.

Această situație ilustrează faptul că, deși proiectul era implementat într-un sector prioritar pentru UE și avea un profil de risc mai ridicat, el ar fi putut fi finanțat din alte surse.

<sup>38</sup> National Infrastructure Commission, *Review of the UK Infrastructure Financing Market – Final report*, CEPA, 10 februarie 2017, p. 34.

**47** În evaluarea sa, BEI este axată mai degrabă pe măsura în care sprijinul din partea FEIS atrage alte surse de finanțare decât pe măsura în care acesta evită substituirea surselor de finanțare disponibile din partea băncilor comerciale, a piețelor de capital, a băncilor și instituțiilor naționale de promovare sau chiar a instrumentelor financiare ale UE gestionate de BEI ori a finanțării sale pe risc propriu (a se vedea **caseta 3**).

### Caseta 3

#### Exemplu de operațiune FEIS care a înlocuit finanțarea oferită în mod tradițional de BEI

Unul dintre proiectele examinate a constat în finanțarea programului de investiții al unei societăți importante cotate la bursă din sectorul energetic. Împrumutatul era o societate de utilități publice care opera atât pe piața reglementată, cât și pe cea nereglementată și un client regulat al BEI, având semnate mai multe acorduri de finanțare cu banca în trecut. Pentru acest proiect, Consiliul de administrație al BEI aprobase inițial un împrumut cu rang prioritar pentru aceeași sumă ca și finanțarea ulterioară sprijinită de FEIS. Împrumutul fusese aprobat ca operațiune normală a BEI (cu alte cuvinte, în afara categoriei de activități speciale).

Împrumutul aprobat inițial nu a mai fost semnat niciodată, întrucât BEI i-a propus debitorului, în schimb, o obligațiune hibridă pilot sprijinită de garanția FEIS, un produs nou care era în curs de dezvoltare de către BEI la momentul respectiv (datorie hibridă). Operațiunea fiind structurată ca o obligațiune hibridă, ratingul riscului acesteia a fost retrogradat la nivel de activitate specială. Acest lucru se explica prin protecția contractuală mai slabă a obligațiunii hibride cu grad foarte mare de subordonare și prin perioada de grație mai lungă pentru plata dobânzilor, în comparație cu împrumutul cu rang prioritar. Această obligațiune hibridă pilot a permis BEI să dezvolte și să testeze un produs inovator cu un grad de risc mai ridicat.

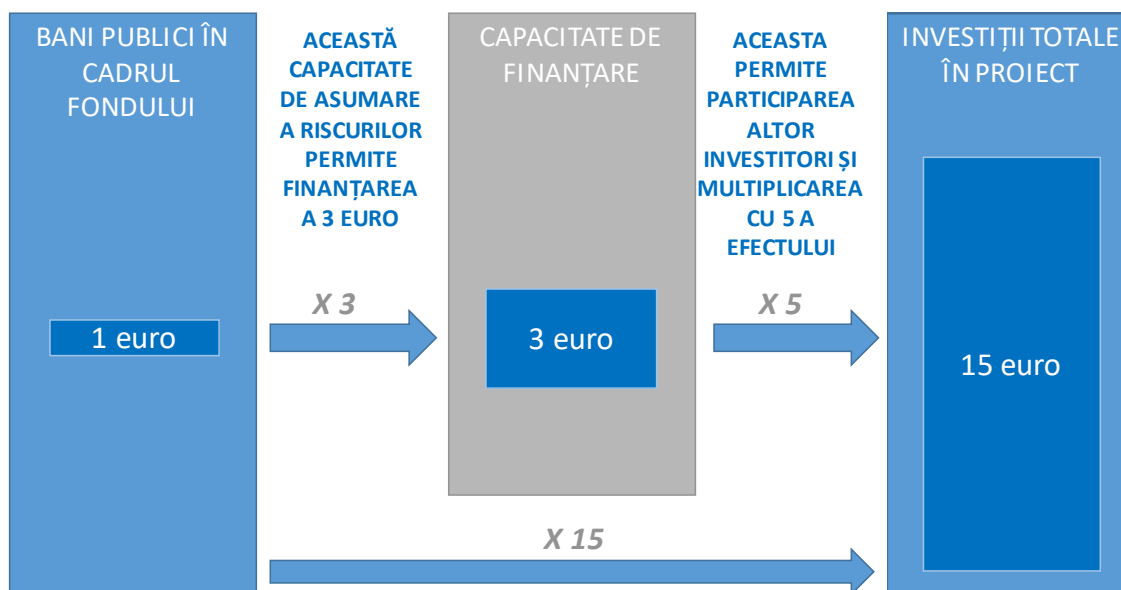
Societatea a apreciat condițiile financiare ale noului produs, care ar fi fost dificil de combătut cu alte condiții de pe piață. În plus, recunoașterea a 50 % drept capitaluri proprii era importantă pentru a se evita creșterea gradului de îndatorare deja ridicat și pentru a se reduce astfel riscul de refinanțare.

Nu sunt puse sub semnul întrebării meritele noului produs de obligațiune hibridă al BEI și beneficiile acestuia pentru societate, însă sprijinul FEIS nu era necesar pentru realizarea acestui proiect. Într-adevăr, proiectul ar fi putut fi sprijinit printr-o operațiune normală a BEI.

## „Investițiile mobilizate” și „efectul multiplicator” raportate sunt supraevaluate

**48** Obiectivul inițial pentru FEIS era de a mobiliza investiții noi în valoare de 315 miliarde de euro într-o perioadă de trei ani (mai exact, până în iulie 2018)<sup>39</sup>. Ținta stabilită pentru investițiile noi s-a bazat pe un *efect multiplicator* de 1:15 al contribuției FEIS (de 21 de miliarde de euro) – **figura 7**.

**Figura 7 – Efectul multiplicator al FEIS**



Sursa: COM(2014) 903 din 26 noiembrie 2014, p. 8.

**49** Curtea a evaluat, prin urmare, dacă realizarea obiectivelor FEIS este măsurată utilizând indicatori fiabili și relevanți, calculați pe baza unei metodologii adecvate.

### Performanța FEIS și indicatorii de monitorizare

**50** Eficacitatea FEIS în mobilizarea de investiții suplimentare se măsoară prin intermediul indicatorului-cheie de performanță (ICP) 3: „total investiții” (sau „investiții

<sup>39</sup> Considerentul 8 al Regulamentului privind FEIS.

mobilizate”)<sup>40</sup>. De asemenea, BEI raportează cu privire la relația dintre contribuția FEIS și investițiile totale mobilizate estimate, prin intermediul indicatorului-cheie de monitorizare (ICM) 3: „multiplicatorul intern noțional al garanției și multiplicatorul extern al garanției” (sau „multiplicator”). Efectul multiplicator exprimă investițiile totale mobilizate ca multiplu al totalului contribuției FEIS. În plus, BEI raportează suma „finanțării private mobilizate” (ICP 4). Aceasta se calculează scăzând finanțările publice (inclusiv din partea Grupului BEI) din totalul investițiilor mobilizate (ICP 3). **Anexa IV** conține o listă completă a indicatorilor FEIS.

**51** Pentru ICP 3, nivelul-țintă inițial era de a mobiliza investiții noi în valoare de 315 miliarde de euro până în iulie 2018. Regulamentul privind FEIS nu precizează dacă această țintă se referă la operațiuni aprobate sau la operațiuni semnate. Până la 30 iunie 2018, BEI raportase că suma totală estimată a investițiilor mobilizate eligibile se ridica, pentru operațiunile aprobate, la aproximativ 299 de miliarde de euro (95 % din obiectivul inițial), în timp ce, pentru operațiunile semnate, cifra era de 236 de miliarde de euro (75 % din obiectivul inițial), cu un efect multiplicator global estimat de 1:15 (**anexa I**)<sup>41</sup>. Astfel, potrivit raportului său operațional, FEIS aproape că și-a atins nivelul-țintă în ceea ce privește aprobările, dar nu în ceea ce privește operațiunile semnate.

**52** Această diferență între operațiuni aprobate și operațiuni semnate reflectă faptul că, între aprobarea și semnarea unei operațiuni, poate interveni o perioadă de timp considerabilă și că este posibil ca anumite operațiuni să nu mai fie niciodată semnate. De exemplu, Curtea a identificat trei operațiuni aprobate în cursul exercițiului 2016 ca platforme de investiții, dar care nu fuseseră încă semnate până la sfârșitul anului 2017. Astfel, dat fiind că se bazează mai degrabă pe operațiunile aprobate decât pe operațiunile semnate, suma raportată cu privire la investițiile mobilizate, în valoare de 299 de miliarde de euro, este de fapt o estimare *ex ante*. Impactul economic al FEIS se materializează doar odată ce fondurile sunt vărsate și investițiile sunt efectiv realizate.

---

<sup>40</sup> Acordul FEIS și metodologia privind indicatorii-cheie de performanță și indicatorii-cheie de monitorizare definesc ICP 3 astfel:

- (i) În ceea ce privește componenta pentru infrastructură și inovare, acesta reprezintă volumul de investiții suplimentare eligibile pentru FEIS (publice sau private, inclusiv finanțarea mobilizată prin intermediul FEI în cadrul FEIS) în economia reală.
- (ii) Pentru componenta privind IMM-urile, acesta reprezintă valoarea maximă a finanțării disponibile pentru destinatarii finali, înmulțită cu 1,4.

<sup>41</sup> Raportul operațional privind FEIS la sfârșitul exercițiului, la 30 iunie 2018.

**53** Deși se preconizează că FEIS ar urma să maximizeze mobilizarea de capital privat, acolo unde este posibil<sup>42</sup>, nu s-a stabilit niciun nivel-țintă specific pentru ICP 4, indicator care evaluează performanța FEIS sub acest aspect. La sfârșitul lunii iunie 2018, BEI a raportat că operațiunile FEIS mobilizaseră finanțare privată în valoare de 160,2 miliarde de euro (68 % din totalul investițiilor mobilizate, pe baza operațiunilor semnate)<sup>43</sup>.

**54** BEI calculează indicatorii-cheie de performanță prin agregarea estimărilor sale privind investiția mobilizată estimată pentru fiecare operațiune și indicatorii-cheie de monitorizare prin agregarea multiplicatorilor estimați corespunzători<sup>44</sup>. Investiția mobilizată este egală cu costurile eligibile pentru FEIS ale proiectului<sup>45</sup>. Astfel, multiplicatorul exprimă costul eligibil ca multiplu al contribuției FEIS. Acești indicatori se calculează în etapa de evaluare a proiectului, înainte ca operațiunea de finanțare să fie aprobată, pe baza informațiilor disponibile la momentul respectiv.

**55** Prin urmare, cifra raportată de BEI ca fiind „mobilizată” de FEIS include toate investițiile eligibile generate de proiectul în ansamblu, independent de ponderea efectiv mobilizată de FEIS. În unele cazuri, este posibil ca alte surse de finanțare să fi fost deja asigurate înainte chiar de implicarea BEI și suma raportată ca fonduri mobilizate ar putea fi atribuită, în principal, altor surse de finanțare publice. **Caseta 4** conține astfel de exemple.

---

<sup>42</sup> Articolul 6 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul privind FEIS.

<sup>43</sup> Raportul operațional privind FEIS la sfârșitul exercițiului, la 30 iunie 2018.

<sup>44</sup> Grupul BEI efectuează calculul pe baza metodologiilor de calcul al multiplicatorilor aprobate de Comitetul director al FEIS: *EFSI EIB Multiplier Calculation Methodology* (Metodologia BEI privind calculul efectului multiplicator al FEIS), din octombrie 2015, și *EIF EFSI Multiplier Calculation Methodology* (Metodologia FEI privind calculul efectului multiplicator al FEIS), din decembrie 2015, actualizată în martie 2018. Deși sunt prezentate în documente diferite care acoperă fiecare dintre cele două componente ale FEIS în parte (componenta pentru infrastructură și inovare și componenta pentru IMM-uri), cele două metodologii aplică principii asemănătoare.

<sup>45</sup> Costurile eligibile pentru FEIS ale unui proiect se calculează prin deducerea elementelor neeligibile, cum ar fi costul terenurilor sau comisioanele de administrare, precum și a costurilor finanțate din alte surse de finanțare ale UE din costul global al investiției aferent proiectului.

## Caseta 4

### Finanțarea unui proiect de infrastructură

Acest caz se referă la cofinanțarea unui proiect printr-un împrumut cu rang prioritar. BEI a aprobat inițial un împrumut care reprezenta aproximativ 29 % din costurile eligibile de investiție ale proiectului în cauză. La semnare, suma împrumutului a fost redusă la aproximativ 9 % din costurile eligibile. Coinvestitorii instituționali cu rang prioritar existenți au compensat diferența dintre finanțarea aprobată inițial și suma pentru care BEI a semnat în final, acoperind aproximativ 80 % din costurile eligibile.

BEI a raportat un efect multiplicator de aproximativ 1:53 și investiții mobilizate corespunzând cuantumului total al costurilor eligibile de investiție ale proiectului, inclusiv finanțarea obținută înainte de intervenția sa. Investițiile mobilizate prin FEIS includ un volum mai mare de finanțare decât cel care poate fi atribuit în mod direct intervenției FEIS.

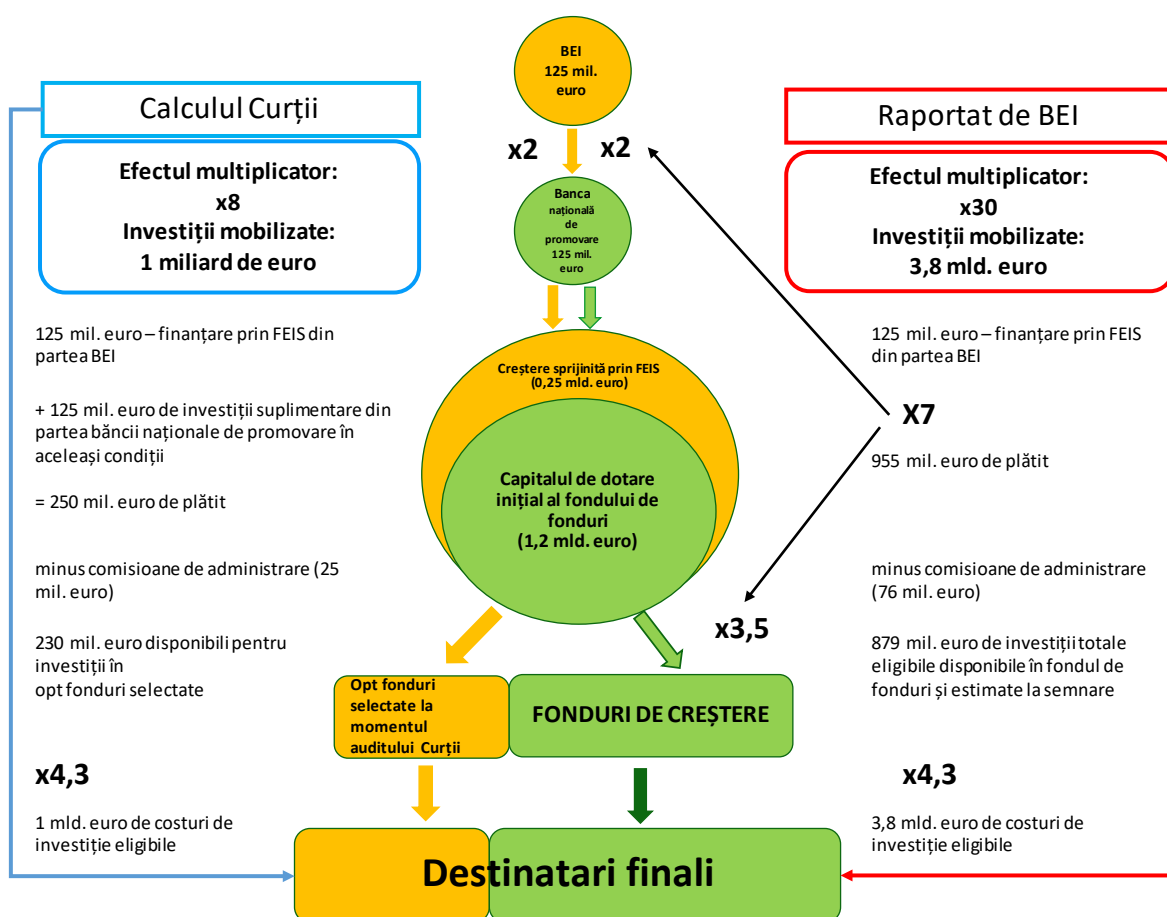
**56** Curtea a examinat un caz în care un fond național de fonduri<sup>46</sup>, deținut în integralitate de o bancă națională de promovare, furniza surse alternative de finanțare pentru întreprinderi prin fonduri de creștere, prin fonduri cu capital de risc și prin fonduri pentru incubatoare de afaceri. Fondurile de creștere reprezentau aproximativ 70 % din volumul total finanțat de fondul de fonduri. Fondul de fonduri a fost instituit înainte de constituirea FEIS, fiind dotat inițial cu suma de 1,2 miliarde de euro. În 2015, banca națională de promovare a majorat capitalul de dotare al fondului de fonduri la 1,5 miliarde de euro, în urma discuțiilor purtate cu BEI în ceea ce privește finanțarea din partea FEIS pentru acest fond.

**57** BEI a fost de acord să investească 125 de milioane de euro cu titlu de finanțare sprijinită de FEIS, cu condiția ca banca națională de promovare să contribuie cu o sumă echivalentă. Prin această investiție, BEI a acceptat să își asume riscul de devalorizare a titlurilor de capital pentru un număr de fonduri de creștere din portofoliul global de astfel de fonduri al fondului de fonduri. BEI a selecționat opt dintre cele 23 de fonduri de creștere din portofoliul curent al fondului de fonduri, aceste opt fonduri reprezentând 12 % din valoarea totală a fondurilor de creștere. BEI a calculat totalul investițiilor eligibile mobilizate de FEIS și multiplicatorul pe baza valorii totale estimate a portofoliului de fonduri de creștere în ansamblul lor, ajungând la un efect multiplicator de 1:30 și la un total de investiții mobilizate în cuantum de 3,8 miliarde de euro. Estimările erau bazate pe informațiile disponibile la momentul aprobării și al semnării operațiunii. Curtea estimează că finanțarea suplimentară efectivă din partea

<sup>46</sup> Un fond de fonduri este o strategie de investiții în care un fond investește în alte tipuri de fonduri.

FEIS (mai exact, 125 de milioane de euro) pentru cele opt fonduri de creștere selectate, pentru care BEI și-a asumat riscul, a mobilizat în realitate investiții în valoare de 1 miliard de euro și că efectul multiplicator real a fost de aproximativ 1:8 (**figura 8**).

### Figura 8 – Exemplet de investiții mobilizate estimate pentru o structură de fond de fonduri



Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

### Riscul de dublă contabilizare în calculul investițiilor totale mobilizate și al efectului multiplicator

**58** Grupul BEI poate finanța o investiție prin intermediul a diferitor canale și operațiuni. Acest lucru creează riscul unei duble contabilizări atunci când se calculează și se raportează investițiile totale mobilizate și efectul multiplicator.

**59** În metodologia de calcul al indicatorilor-cheie de performanță și al indicatorilor-cheie de monitorizare privind FEIS, se recunoștea acest risc și se cerea efectuarea de ajustări atunci când se raportează indicatori agregați. Cu toate acestea, la nivelul individual al operațiunilor, metodologia de calcul al efectului multiplicator oferea orientări cu privire la ajustările care trebuie efectuate în cazul în care o operațiune FEIS este finanțată atât în cadrul componentei pentru IMM-uri, cât și în cadrul componentei

pentru infrastructură și inovare, însă nu furniza detalii cu privire la scenariul în care BEI sprijină o investiție atât în mod direct, cât și în mod indirect, prin intermediul diferitor operațiuni FEIS<sup>47</sup>.

**60** Curtea a constatat că Grupul BEI a efectuat astfel de ajustări în cazul operațiunilor FEIS legate de datorie finanțate în comun în cadrul componentei pentru IMM-uri și în cadrul celei pentru infrastructură și inovare. Cu toate acestea, la momentul auditului, în rapoartele operaționale privind FEIS nu fusese raportat niciun caz în care să fi fost realizate ajustări pentru alte tipuri de contabilizare dublă.

**61** Curtea a identificat un caz în care atât BEI, cât și FEI au convenit să investească în mod direct în două fonduri pe care BEI acceptase să le sprijine în mod indirect și prin intermediul unui fond de fonduri<sup>48</sup>. BEI a raportat o investiție directă în valoare de 40 de milioane de euro, estimându-se că investițiile mobilizate de FEIS se ridicau la 0,8 miliarde de euro<sup>49</sup>. FEI a raportat o investiție directă în valoare de 29 de milioane de euro, cu o valoare estimată a investițiilor mobilizate de 0,3 miliarde de euro<sup>50</sup>. În plus, BEI a raportat o investiție de 125 de milioane de euro în fondul de fonduri, cu o valoare estimată a investițiilor mobilizate de 3,8 miliarde de euro. Astfel, Grupul BEI a raportat o finanțare din partea FEIS în valoare totală de 194 de milioane de euro (40+29+125 de milioane de euro) și investiții mobilizate prin FEIS estimate la un total de 4,9 miliarde de euro (0,3+0,8+3,8 miliarde de euro), rezultând un efect multiplicator mediu de 1:25. Cu toate acestea, Grupul BEI nu a efectuat nicio ajustare pentru dubla contabilizare. Luând în considerare dubla contabilizare, Curtea estimează că investițiile mobilizate pentru cele trei operațiuni FEIS se ridică la 1 miliard de euro și efectul multiplicator mediu este de 1:5. Acest caz este reprezentat grafic în **figura 9**.

---

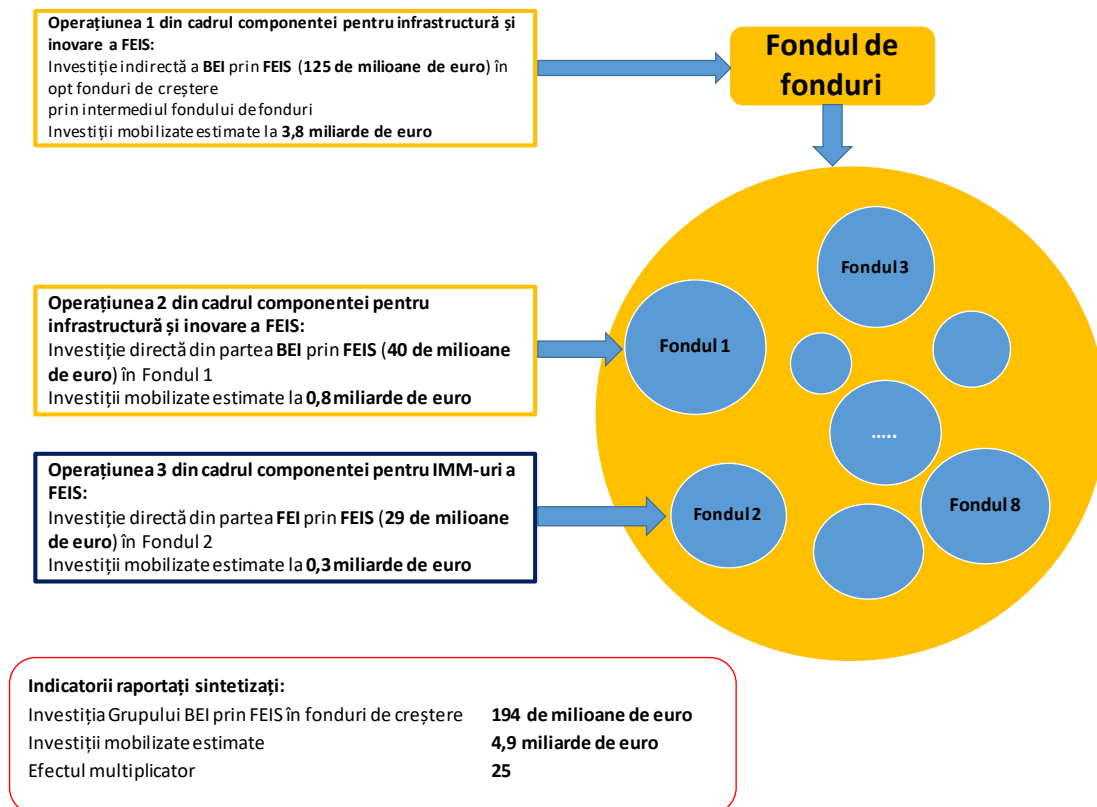
<sup>47</sup> Metodologia BEI privind calculul efectului multiplicator al FEIS, octombrie 2015.

<sup>48</sup> Fondul de fonduri este același cu cel menționat la **punctul 56**.

<sup>49</sup> Calculate după cum urmează: fond țintă\*84 % (ajustare pentru comisioane de administrare)\*2,54\*90 % (presupunând coinvestiții de 10 % din afara UE).

<sup>50</sup> Calculate după cum urmează: dimensiunea reală a fondului\*75 % (ajustare pentru comisioane de administrare)\*2,5.

## Figura 9 – Exemplu de caz de investiții în fonduri de investiții în societăți necotate prin intermediul diferitor canale, ducând la o dublă contabilizare a investițiilor mobilizate estimate



Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

### Compararea cu efectul de pârgie

**62** Având în vedere că instrumentele financiare ale UE și FEIS funcționează în moduri similare, ar trebui să existe un cadru comun pentru monitorizarea și evaluarea performanței acestora în catalizarea investițiilor. Într-unul dintre rapoartele sale anterioare<sup>51</sup>, Curtea recomandă Comisiei să furnizeze o definiție a efectului de pârgie al instrumentelor financiare, care să fie aplicabilă în toate domeniile acoperite de bugetul UE. Această definiție ar trebui să precizeze în mod clar modul în care se determină sumele mobilizate de contribuția UE și de contribuțiile publice naționale, eventual urmând orientările OCDE în materie.

**63** BEI și Comisia au introdus *efectul multiplicator* în mod specific pentru FEIS, în conformitate cu Regulamentul privind FEIS. Pentru instrumentele financiare existente

<sup>51</sup> A se vedea recomandarea 3 din Raportul special nr. 19/2016 al Curții de Conturi Europene, intitulat „Execuția bugetului UE prin instrumente financiare – ce învățăminte trebuie desprinse din perioada de programare 2007-2013”.

ale UE sprijinite de bugetul UE, Comisia raportează cu privire la *efectul de pârghie*, astfel cum este prevăzut în Regulamentul financiar<sup>52</sup>. În timp ce *efectul multiplicator* exprimă investițiile totale mobilizate ca multiplu al totalului contribuției FEIS, *efectul de pârghie* exprimă finanțarea totală pusă la dispoziția beneficiarului final ca multiplu al contribuției UE.

**64** *Efectul de pârghie* este calculat pe baza finanțării puse la dispoziția destinatarilor finali, excluzând contribuțiile pe care le pot face aceștia și care nu pot fi atribuite în mod direct instrumentului financiar. *Efectul multiplicator*, pe de altă parte, se bazează pe investițiile efectuate de destinatarii finali (mai exact, cu fonduri primite de la BEI/FEI sau de la intermediarul financiar sprijinit de Grupul BEI, cu fondurile proprii ale destinatarului final și/sau cu fonduri puse la dispoziție de alți investitori etc.). Prin urmare, *efectul multiplicator* va avea, în general, valori mai mari decât *efectul de pârghie*<sup>53</sup>. **Figura 10** ilustrează relația dintre cei doi indicatori, pe baza unui exemplu de operațiune intermediată<sup>54</sup>.

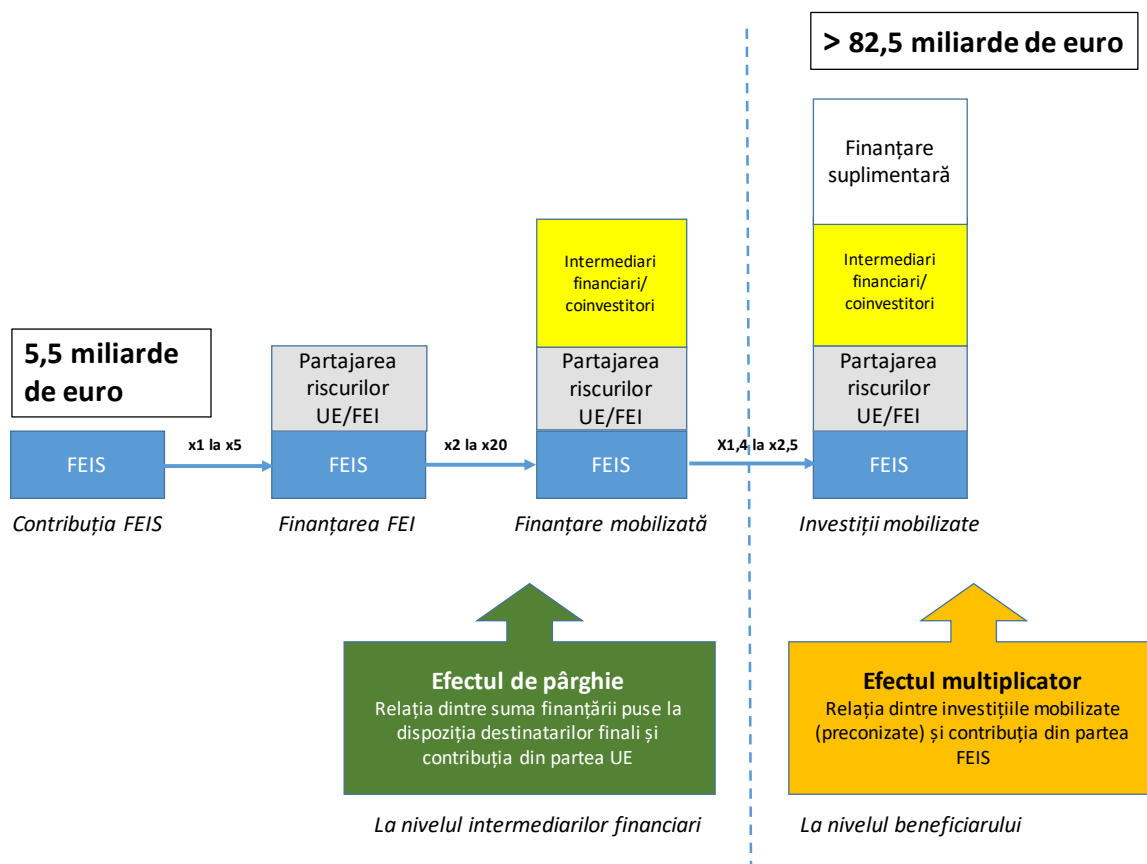
---

<sup>52</sup> În conformitate cu articolul 140 alineatul (8) din Regulamentul financiar, pentru fiecare instrument financiar, Comisia trebuie să raporteze cu privire la *efectul de pârghie* (levier). Articolul 223 din normele de aplicare a Regulamentului financiar definește *efectul de pârghie* ca fiind „egal cu valoarea finanțării acordate beneficiarilor finali eligibili împărțită la valoarea contribuției Uniunii”.

<sup>53</sup> De exemplu, pentru serviciul de creditare a cercetării și inovării al InnovFin din cadrul programului Orizont 2020, efectul de pârghie vizat este de 1:9 și efectul multiplicator de 1:18. [Sursa: Proiect de buget general al Uniunii Europene pentru exercițiul financiar 2019, document de lucru, partea X – Instrumente financiare, COM(2018) 600 din mai 2018, p. 30].

<sup>54</sup> O operațiune prin care BEI acordă un împrumut băncilor locale sau altor intermediari, care, ulterior, oferă împrumuturi suplimentare beneficiarilor finali.

**Figura 10 – Exemplificare simplificată a relației dintre diferitele niveluri ale lanțului de finanțare pentru operațiunile intermediare**



Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza ilustrațiilor din Metodologia FEI privind calculul efectului multiplicator al FEIS, din decembrie 2015, actualizată în martie 2018.

## FEIS intervine în diferite sectoare, însă distribuția sa geografică nu este echilibrată

**65** Nu există cote geografice sau sectoriale pentru FEIS și sprijinul pe care acesta îl furnizează proiectelor este determinat de cerere. Cu toate acestea, orientările în materie de investiții ale FEIS prevăd că ar trebui evitată „concentrarea geografică sau sectorială excesivă”<sup>55</sup>, iar Orientarea strategică a FEIS<sup>56</sup> fixează limitele indicative pentru astfel de concentrări în cadrul componentei pentru infrastructură și inovare, care nu sunt niveluri-țintă obligatorii. La sfârșitul perioadei de investiții, ponderea combinată a sumelor operațiunilor semnate în oricare trei state membre în cadrul componentei pentru infrastructură și inovare nu trebuie să depășească 45 % din volumul total al portofoliului FEIS. Mai mult, operațiunile semnate în cadrul acestei

<sup>55</sup> Secțiunea 8 din anexa II la Regulamentul privind FEIS.

<sup>56</sup> Orientarea strategică a FEIS, 15 decembrie 2015.

componente pentru orice sector dat nu ar trebui să depășească limita de concentrare de 30 %.

**66** Curtea a analizat, așadar, distribuția portofoliului FEIS pe sectoare și pe state membre. Curtea a examinat apoi rolul jucat de băncile și instituțiile naționale de promovare și de platformele de investiții în abordarea chestiunii privind concentrarea geografică. În plus, cooperarea și coordonarea dintre BEI și băncile și instituțiile naționale de promovare, inclusiv la nivelul platformelor de investiții, ar trebui să consolideze rezerva de proiecte pentru FEIS prin sprijinirea identificării și a dezvoltării acestora și, astfel, să contribuie la o mai bună acoperire geografică.

### **Distribuția sectorială și geografică a FEIS**

**67** În ceea ce privește distribuția pe sectoare la 30 iunie 2018, diferitele sectoare acoperite de FEIS în cadrul componentei pentru infrastructură și inovare se situa în limita pragului de 30 %, cu 27 % pentru sectorul energetic, 22 % pentru cercetare, dezvoltare și inovare, 19 % pentru sprijinul financiar acordat IMM-urilor și întreprinderilor cu capitalizare medie și 15 % pentru transporturi. Restul era reprezentat de tehnologia informației și comunicațiilor, de mediu și utilizarea eficientă a resurselor, precum și de capitalul uman<sup>57</sup>.

**68** La 30 iunie 2018, finanțarea din cadrul componentei pentru infrastructură și inovare era concentrată (47 %) în trei state membre<sup>58</sup>, depășind astfel limita de concentrare geografică de 45 % prevăzută pentru această componentă pentru oricare trei state membre în Orientarea strategică a FEIS. În ceea ce privește componenta pentru IMM-uri, nu există limite referitoare la concentrare, dar aceleași trei state membre reprezentau 30 % din totalul finanțărilor.

**69** Mai multe studii au semnalat distribuția geografică inegală a FEIS existentă la sfârșitul exercițiului 2016<sup>59</sup>. Cea mai recentă evaluare independentă a Regulamentului privind FEIS, din iunie 2018, a concluzionat, la rândul ei, că „finanțarea din partea FEIS

---

<sup>57</sup> 9 %, 5 % și, respectiv, 3 %.

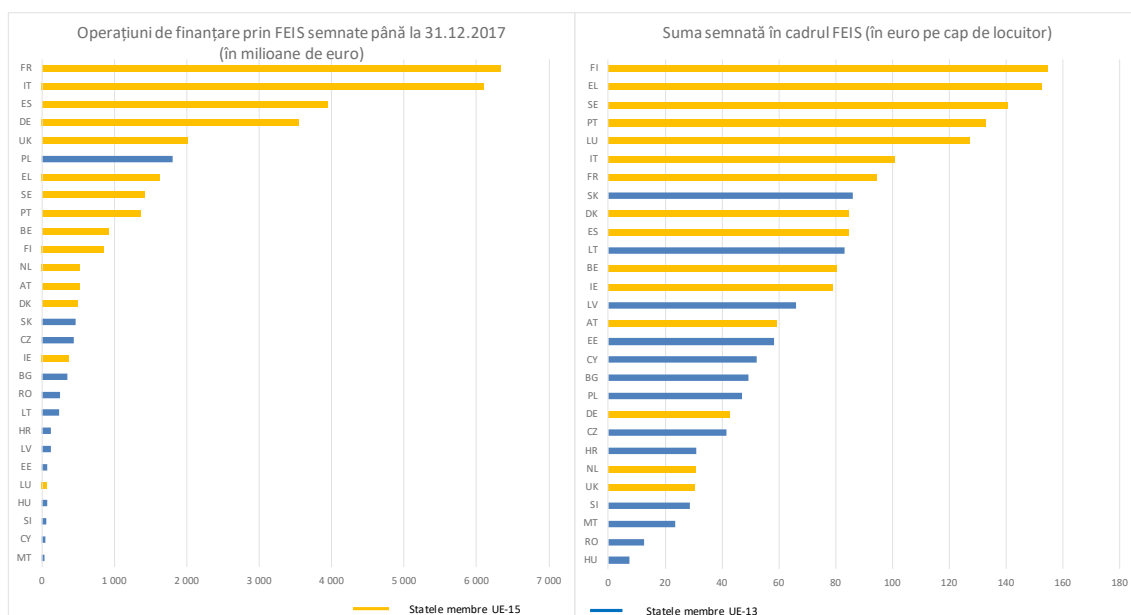
<sup>58</sup> Franța (18 %, respectiv 6,2 miliarde de euro), Italia (17 %, respectiv 6 miliarde de euro) și Spania (12 %, respectiv 4,3 miliarde de euro).

<sup>59</sup> BEI, *Evaluation of the functioning of the European Fund of Strategic Investments (EFSI)* [Evaluarea funcționării Fondului european pentru investiții strategice (FEIS)], septembrie 2016, secțiunea 2.2, p. 6 și 7, și Ernst & Young, *Ad-hoc audit of the application of the Regulation 2015/1017*, 14 noiembrie 2016.

este în continuare foarte concentrată”<sup>60</sup> la sfârșitul exercițiului 2017. În special, această evaluare subliniază că 82 % din totalul finanțărilor semnate în cadrul FEIS au fost în favoarea celor 15 state membre existente înainte de extinderea din 2004 a UE („UE-15”).

**70** Finanțarea din partea FEIS a ajuns în cea mai mare parte în țările UE-15, atât în sume absolute, cât și pe cap de locuitor. Aceasta răspundea nevoilor de investiții din unele dintre țările cele mai afectate de criză: Italia, Spania, Grecia și Portugalia. Deși PIB-ul mediu pe cap de locuitor în UE-13 este în mod semnificativ mai mic decât media UE-15, țările UE-13 au beneficiat de un sprijin mai redus din partea FEIS pe cap de locuitor (**figura 11**). Curtea observă însă faptul că FEIS nu este un instrument al politicii de coeziune, ci este bazat pe cerere.

**Figura 11 – Distribuția geografică a operațiunilor FEIS semnate, situația la 31 decembrie 2017**



*Notă:* operațiunile multinaționale care corespund componentei pentru IMM-uri nu sunt reprezentate.

*Sursa:* Curtea de Conturi Europeană, pe baza rapoartelor operaționale privind FEIS din 2017 și a datelor furnizate de Eurostat.

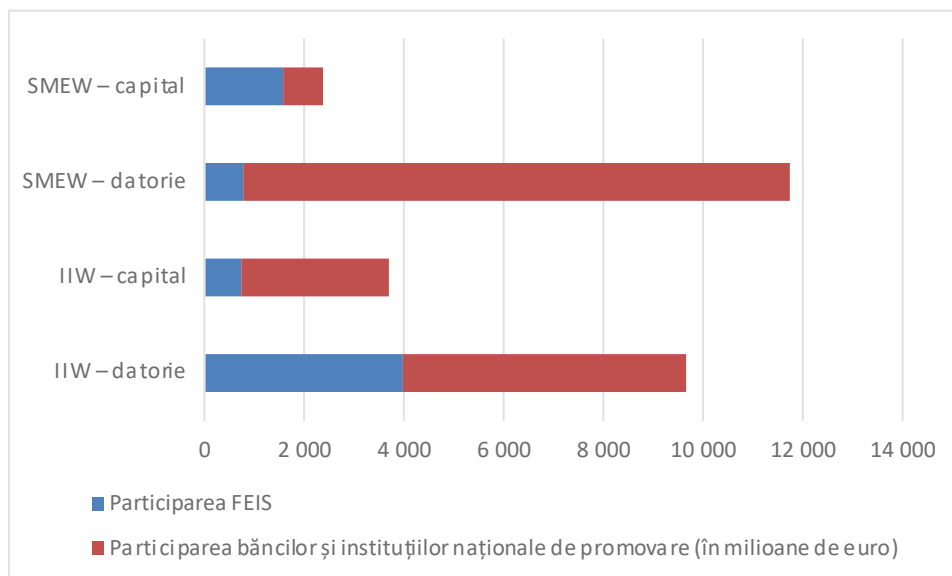
### Contribuția băncilor și a instituțiilor naționale de promovare la diversificarea geografică

**71** Până la 31 decembrie 2017, băncile și instituțiile naționale de promovare au participat la proiectele din cadrul FEIS cu o sumă totală de 20,4 miliarde de euro reprezentând operațiuni semnate, distribuită între 140 de operațiuni FEIS. Această

<sup>60</sup> Evaluare independentă a Regulamentului privind FEIS, iunie 2018, p. 11.

cifra este încă departe de suma indicativă de până la 34 de miliarde de euro pe care băncile și instituțiile naționale de promovare s-au angajat inițial, la momentul lansării FEIS în 2015, să o pună la dispoziție. **Figura 12** indică nivelul lor de implicare în diferitele subcomponente ale FEIS.

### Figura 12 – Implicarea băncilor și a instituțiilor naționale de promovare în operațiuni FEIS semnate, situația la 31 decembrie 2017



Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor furnizate de BEI și FEI.

**72** Operațiunile din cadrul componentei pentru infrastructură și inovare au fost în principal cofinanțate de bănci și instituții naționale de promovare din patru state membre: Franța, Germania, Italia și Spania. Acestea au reprezentat 27 dintre cele 39 de operațiuni semnate cu bănci și instituții naționale de promovare (69 %) până la data de 31 decembrie 2017, corespunzând sumei de 3,6 miliarde de euro din suma totală de 4,7 miliarde de euro a operațiunilor FEIS semnate (77 %). În cadrul componentei pentru IMM-uri, operațiunile cofinanțate alături de bănci și instituții naționale de promovare au fost, de asemenea, concentrate în principal în Italia, Franța și Germania (portofoliu de datorii) și au avut ca obiectiv de investiții (excluzând operațiunile multinaționale) Spania, Franța și Germania (portofoliu de operațiuni de capital).

**Anexa V** prezintă informații detaliate cu privire la implicarea băncilor și a instituțiilor naționale de promovare per stat membru.

**73** Dată fiind diversitatea largă a băncilor și a instituțiilor naționale de promovare în UE, precum și diferențele dintre ele în ceea ce privește nivelul de experiență, sfera de aplicare a activităților și implicarea în instrumente financiare, contribuția lor la FEIS variază considerabil, ceea ce a dus la concentrarea geografică în statele membre cu bănci și instituții naționale de promovare consacrate. De fapt, unele state membre nu

dispuneau de propriile bănci de promovare naționale și nu au început decât recent să înființeze câte o astfel de bancă. Rolul platformei de consiliere era de a sprijini băncile și instituțiile naționale de promovare mai puțin dezvoltate cu asistență tehnică în diverse domenii.

### **Contribuția platformelor de investiții la diversificarea geografică**

**74** În general, băncile și instituțiile naționale de promovare consideră platformele de investiții ca fiind adecvate pentru sprijinirea finanțării proiectelor mai mici sau care prezintă un profil de risc mai ridicat, combinând finanțare din mai multe surse și optimizând alocarea riscurilor între diferiți investitori.

**75** Cu toate acestea, apariția platformelor de investiții a fost lentă, în special în primul an și jumătate de funcționare a FEIS. Acest lucru era cauzat, în primul rând, de timpul necesar pentru stabilirea normelor și a procedurilor operaționale ale acestor platforme (un an) și, în al doilea rând, de complexitatea negocierii acordurilor de cofinanțare.

**76** În cadrul componentei pentru IMM-uri, Comitetul director al FEIS a aprobat trei platforme de investiții în 2016<sup>61</sup>. Toate platformele au fost înființate cu Cassa Depositi e Prestiti, instituția națională de promovare din Italia, deși una dintre platforme este deschisă și pentru alte bănci și instituții naționale de promovare. Nu au fost aprobate și/sau semnate platforme de investiții noi în 2017 în cadrul componentei pentru IMM-uri. Până la sfârșitul exercițiului 2017, Comitetul pentru investiții aprobase 35 de platforme de investiții în cadrul componentei pentru infrastructură și inovare<sup>62</sup>, pentru o finanțare din partea FEIS în valoare de 4,2 miliarde de euro, reprezentând 11 % din finanțarea globală aprobată pentru această componentă a FEIS. Dintre

---

<sup>61</sup> Platforma de investiții tematică sprijinită de FEIS pentru IMM-urile din Italia (care beneficiază de sprijin din partea componentei pentru IMM-uri a FEIS în valoare de 112,5 milioane de euro prin Mecanismul de garantare a împrumuturilor din cadrul COSME); platforma de investiții tematică ITAtech sprijinită de FEIS pentru transfer de tehnologie din Italia (care beneficiază de coinvestiții ale FEI în capitaluri proprii în proporție de 50 % sau de până la 100 de milioane de euro, în principal din resursele subcomponentei 2 legate de capital a componentei pentru IMM-uri); și *EIF – NPI Securitisation Initiative* (ENSI) (o platformă de colaborare pentru cooperarea și partajarea riscurilor între FEI și mai multe bănci și instituții naționale de promovare în contextul noului instrument de securizare planificat în cadrul componentei pentru IMM-uri a FEIS).

<sup>62</sup> 29 de operațiuni în cadrul componentei pentru infrastructură și inovare a FEIS, patru autorizații globale și două acorduri de cofinanțare cu Cassa Depositi e Prestiti.

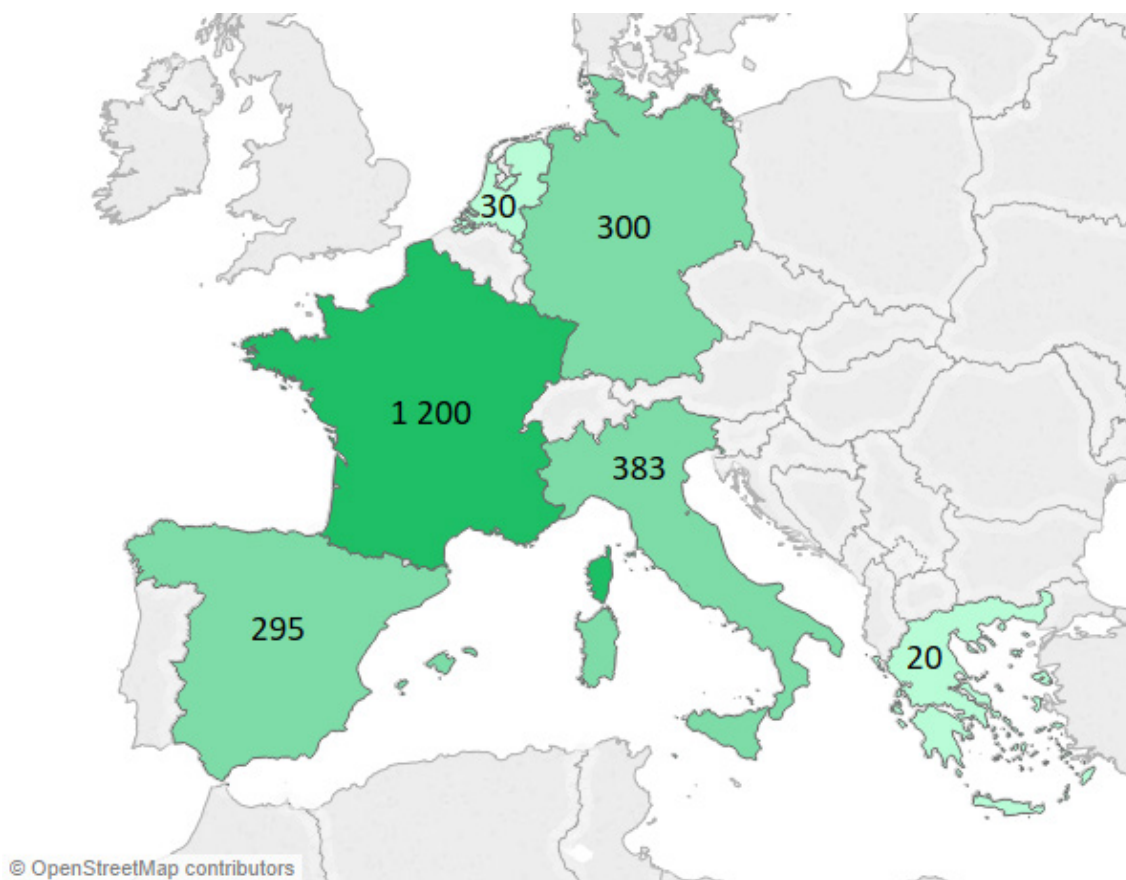
acestea, 21 au fost semnate<sup>63</sup> și 88,5 milioane de euro, adică 3,3 %, au fost vărsați pentru operațiuni clasificate ca platforme de investiții.

**77** 17 dintre cele 21 de platforme de investiții semnate în cadrul componentei pentru infrastructură și inovare au implicat bănci și instituții naționale de promovare, în unele cazuri aceleași bănci sau instituții participând la mai multe platforme de investiții. Crearea platformelor de investiții depinde în mare măsură de participarea entităților publice (bănci și instituții naționale de promovare, instituții financiare internaționale sau autorități de management). Platformele de investiții sunt constituite cu preponderență în statele membre în care există bănci și instituții naționale de promovare deosebit de active și consacrate, de exemplu în Franța, Italia, Germania și Spania (*figura 13*). Acestea sunt țările cărora le corespund cel mai mare volum din finanțarea din partea FEIS, precum și cel mai mare număr de operațiuni.

---

<sup>63</sup> Pentru o finanțare din partea FEIS în valoare de 2,65 miliarde de euro, reprezentând 10 % din totalul finanțărilor semnate în cadrul componentei pentru infrastructură și inovare a FEIS.

**Figura 13 – Finanțarea din partea FEIS pentru platformele de investiții, situația la 31 decembrie 2017 (în milioane de euro)**



Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor furnizate de BEI.

**78** În primii trei ani de funcționare a FEIS, platformele de investiții au avut o contribuție relativ limitată la diversificarea din punct de vedere geografic a portofoliului FEIS, inclusiv în favoarea piețelor mai mici și mai puțin dezvoltate și/sau a statelor membre cu bănci sau instituții naționale de promovare cu mai puțină experiență sau fără niciun fel de experiență.

**79** Regulamentul privind FEIS 2.0 consolidează rolul platformelor de investiții prin faptul că oferă mai multe posibilități de grupare a proiectelor și prin faptul că face posibilă utilizarea de către aceste platforme și de către băncile și instituțiile naționale de promovare a modelului de delegare integrală în cazul subproiectelor pentru care contribuția din partea FEIS nu depășește 3 milioane de euro. Măsura în care aceste noi posibilități vor îmbunătăți gradul de absorbție al platformelor de investiții în statele membre care nu au bănci și instituții naționale de promovare dezvoltate va depinde, printre altele, de acordarea de sprijin către acestea, inclusiv de asistență tehnică.

## Concluzii și recomandări

**80** FEIS a fost instituit inițial cu scopul de a utiliza o garanție de la bugetul UE în cuantum de 16 miliarde de euro, precum și resurse proprii ale BEI în cuantum de 5 miliarde de euro, pentru a permite Grupului BEI să pună la dispoziție finanțare în valoare de aproximativ 61 de miliarde de euro, cu obiectivul de a mobiliza, până în iulie 2018, alți 315 miliarde de euro, reprezentând investiții strategice în infrastructură și în IMM-uri și acoperind majoritatea domeniilor de politică ale UE și toate statele membre.

**81** Curtea concluzionează că FEIS a fost eficace în mobilizarea de finanțare pentru a sprijini investiții suplimentare considerabile în UE. Cu toate acestea, estimarea raportată cu privire la investițiile mobilizate nu ia în calcul faptul că unele operațiuni FEIS au înlocuit alte operațiuni ale BEI și alte instrumente financiare ale UE sau faptul că o parte din sprijinul din partea FEIS a fost furnizat pentru proiecte care ar fi putut fi finanțate din alte surse, deși în termeni diferiți. În plus, trebuie luate măsuri pentru a se îmbunătăți distribuția geografică a investițiilor sprijinite prin FEIS.

**82** Curtea a constatat că Grupul BEI aprobase operațiuni financiare în cadrul FEIS în valoare de 59,3 miliarde de euro până la 30 iunie 2018. În plus, acest cuantum al finanțării aprobate de BEI a atins valoarea de 65,5 miliarde de euro până la 17 iulie 2018. O serie de factori au contribuit la această realizare, inclusiv flexibilitatea inerentă a instrumentului și mecanismele de guvernare simplificată.

**83** Sprijinul FEIS a permis ca BEI să sporească de peste patru ori volumul său de activități de creditare cu un profil de risc mai ridicat în comparație cu 2014. Cu toate acestea, BEI a semnat activități speciale în cadrul FEIS într-un număr mai mic decât cel preconizat (**punctele 15-23**).

**84** În vederea implementării componentei pentru infrastructură și inovare a FEIS, BEI s-a bazat în principal pe împrumuturile sale clasice cu rang prioritar pe termen lung pentru investiții, recurgând, în schimb, într-o foarte mică măsură la datorii subordonate pentru finanțarea acordată întreprinderilor sau proiectelor. De asemenea, BEI a dezvoltat noi produse intermediare legate de capital și de datorie care vizează IMM-urile și întreprinderile cu capitalizare medie. Cu toate acestea, BEI a semnat un număr mai mic de acorduri de partajare a riscurilor cu intermediari financiari decât se preconizase, din cauza procedurilor complexe și îndelungate legate de obligația de diligență *ex ante* și din cauza acordurilor de delegare și a recurs într-o foarte mică măsură la partajarea asimetrică a riscurilor (**punctele 24-29**).

## Recomandarea 1 – Promovarea unei utilizări justificate a produselor BEI cu un profil de risc mai ridicat în cadrul FEIS

---

Pentru operațiunile FEIS realizate cu bănci și instituții naționale de promovare, BEI ar trebui să identifice oportunități de a spori utilizarea unei game mai diverse de instrumente de finanțare prin datorii subordonate, în cazuri justificate corespunzător. Acest lucru ar ajuta la asigurarea faptului că finanțarea din partea FEIS este complementară finanțării acordate de băncile și instituțiile naționale de promovare. BEI ar trebui, de asemenea, să promoveze utilizarea unor produse de partajare a riscurilor adecvate pentru toate băncile și instituțiile naționale de promovare, în special cele care, în prezent, nu sunt utilizate frecvent la operațiuni FEIS.

**Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: în cursul perioadei rămase pentru punerea în aplicare a FEIS (până la sfârșitul anului 2020).**

**85** Într-o anumită măsură, unele dintre proiectele sprijinite prin FEIS ar fi putut fi finanțate prin alte instrumente financiare ale UE aflate sub gestiune centralizată. În plus, Curtea a identificat nevoia de a se examina posibilele suprapuneri dintre operațiunile din cadrul componentei pentru infrastructură și inovare a FEIS și instrumentele financiare care fac obiectul gestiunii partajate (**punctele 30-37**).

## Recomandarea 2 – Încurajarea complementarității dintre instrumentele financiare ale UE și garanțiile bugetare ale UE

---

În contextul programelor noului cadru financiar multianual, Comisia ar trebui să propună ca instrumentele financiare ale UE să fie coerente și complementare din punctul de vedere al obiectivelor de politică pe care le vizează, al disfuncționalităților pieței care trebuie remediate și al criteriilor de eligibilitate pentru proiectele care să fie finanțate, astfel încât să se evite concurența dintre instrumente.

**Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: la adoptarea propunerilor pentru programele de cheltuieli aferente cadrului financiar multianual 2021-2027.**

**86** Faptul că BEI a efectuat o evaluare pentru a aplica definiția adiționalității din Regulamentul privind FEIS și pentru a clasifica operațiunile ca activități speciale nu înseamnă neapărat că proiectul finanțat nu ar fi putut fi întreprins fără sprijinul din partea FEIS. Rezultatele sondajului Curții arată că o parte din proiectele finanțate în cadrul componentei pentru infrastructură și inovare ar fi fost întreprinse chiar și fără sprijin din partea FEIS și că finanțarea acordată de BEI a fost preferată în principal pentru că prezenta un cost mai avantajos și/sau pentru că BEI oferea perioade de

scadență mai îndelungate. Curtea a identificat cazuri specifice în care proiectele FEIS ar fi putut fi finanțate din surse private și din alte surse publice sau de către BEI ca operațiuni obișnuite, deși în termeni diferiți (**punctele 38-47**).

### **Recomandarea 3 – Îmbunătățirea modului în care se evaluează posibilitatea ca proiectele potențiale din cadrul FEIS să fi putut fi finanțate din alte surse**

---

BEI ar trebui să determine, în etapa de evaluare a proiectelor, dacă există probabilitatea ca finanțarea sa să înlocuiască alte de surse de finanțare. BEI ar trebui să utilizeze aceste informații la evaluarea eligibilității operațiunilor FEIS.

**Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: în cursul perioadei rămase pentru punerea în aplicare a FEIS (până la jumătatea anului 2019).**

**87** Curtea a constatat că metodologia utilizată pentru a estima investițiile mobilizate și efectul multiplicator supraestimează, în unele cazuri, măsura în care sprijinul acordat de FEIS determină efectiv investiții suplimentare în economia reală. Deși metodologia existentă furniza orientări cu privire la ajustările care trebuie efectuate în cazurile de contabilizare dublă, la momentul auditului, aceasta nu detalia toate tipurile de astfel de cazuri. Lipsa unor indicatori de performanță și de monitorizare comparabili pentru toate instrumentele financiare ale UE diminuează transparența și capacitatea de evaluare a rezultatelor (**punctele 48-64**).

### **Recomandarea 4 – O mai bună estimare a investițiilor mobilizate**

---

- (a) Pentru toate instrumentele de sprijin pentru investiții pentru următorul cadru financiar multianual, Comisia ar trebui să definească un set de indicatori pentru măsurarea realizărilor și a rezultatelor preconizate ale garanțiilor bugetare (cum ar fi FEIS) într-un mod realist, care să permită compararea cu alte instrumente financiare ale UE. În special, dacă se utilizează ca indicatori „investițiile mobilizate” și „efectul multiplicator”, metodologia de calcul și mecanismele de raportare ar trebui să reflecte în mod adecvat măsura în care sprijinul adus de garanția bugetară a UE antrenează sau mobilizează efectiv investițiile din partea altor părți.

**Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: la elaborarea propunerilor pentru instituirea unor noi instrumente financiare.**

- (b) Metodologia de calcul al efectului multiplicator al FEIS elaborată în comun de către Comisie și BEI ar trebui să ia măsuri proporționale pentru a se asigura că toate cazurile de investiții pe care BEI le sprijină atât în mod direct, cât și indirect, prin intermediul diferitor operațiuni FEIS, sunt identificate și corectate în timp util, astfel încât să se evite dubla contabilizare.

**Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: până la jumătatea exercițiului 2019.**

**88** La sfârșitul exercițiului 2017, distribuția între sectoare a sprijinului FEIS din cadrul componentei pentru infrastructură și inovare se situa în limitele indicative stabilite în Orientarea strategică a FEIS. Cu toate acestea, operațiunile de finanțare semnate în cadrul FEIS nu erau suficient de echilibrate din punct de vedere geografic. Țările cu cel mai ridicat nivel de absorbție a FEIS erau cele cu cele mai dezvoltate și mai active bănci și instituții naționale de promovare. Platformele de investiții prezintă potențialul de a finanța proiecte mai mici și de a combina diferite surse de finanțare, însă apariția lor a fost lentă și ele nu au contribuit deocamdată decât într-o mică măsură la diversificarea geografică a FEIS. Îmbunătățirea echilibrului geografic și a gradului de absorbție al platformelor de investiții va depinde, printre altele, de acordarea de sprijin către băncile și instituțiile naționale de promovare mai puțin dezvoltate, inclusiv de asistență tehnică (*punctele 65-79*).

## **Recomandarea 5 – Îmbunătățirea distribuției geografice a investițiilor sprijinite de FEIS**

---

Comisia și BEI ar trebui, prin intermediul Comitetului director, să evalueze cauzele profunde ale distribuției geografice observate și să furnizeze recomandări cu privire la acțiunile care ar trebui întreprinse în perioada rămasă pentru punerea în aplicare a FEIS. Comitetul director al FEIS ar trebui să evalueze efectul măsurilor luate.

**Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: în cursul perioadei rămase pentru punerea în aplicare a FEIS (până la sfârșitul anului 2019).**

Prezentul raport a fost adoptat de Camera V, condusă de domnul Lazaros S. Lazarou, membru al Curții de Conturi, la Luxemburg, în ședința sa din 8 ianuarie 2019.

*Pentru Curtea de Conturi*

Klaus-Heiner LEHNE  
*Președinte*

# Anexe

## Anexa I — Date raportate la 30 iunie 2018 pentru operațiunile FEIS

(sume exprimate în milioane de euro)

Componente		Nr. de operațiuni semnate	Finanțarea FEIS semnată	din care, sume vărsate	Investiții mobilizate eligibile estimate (operațiuni semnate)	Finanțare privată mobilizată suma	% din investițiile mobilizate eligibile estimate	Investiții mobilizate estimate (operațiuni aprobate) <sup>1</sup>	Multiplicator
Componenta pentru infrastructură și inovare	Operațiuni legate de datorie	235	26 778	12 912	90 743	54 743	60 %	130 157	11,5
	Operațiuni legate de capital <sup>2</sup>	77	3 684	707	58 451	48 058	82 %	62 720	15,6
	<b>Total</b>	<b>312</b>	<b>30 462</b>	<b>13 619</b>	<b>149 193</b>	<b>102 801</b>	<b>69 %</b>	<b>192 877</b>	<b>13,3</b>
Componenta pentru IMM-uri	Operațiuni legate de datorie	254	8 191		58 343	38 498	66 %	67 366	38,4
	Operațiuni legate de capital	130	4 236		28 508	18 977	67 %	38 645	9,9
	<b>Total</b>	<b>384</b>	<b>12 428</b>		<b>86 851</b>	<b>57 475</b>	<b>66 %</b>	<b>106 011</b>	<b>19,8</b>
FEIS agregat	Operațiuni legate de datorie	489	34 970		149 086	93 242	63 %	197 523	16,5
	Operațiuni legate de capital	207	7 920		86 958	67 035	77 %	101 365	13,1
	<b>Total</b>	<b>696</b>	<b>42 890</b>		<b>236 045</b>	<b>160 277</b>	<b>68 %</b>	<b>298 888</b>	<b>15,0</b>
<b>% din țintă</b>					<b>75 %</b>			<b>95 %</b>	

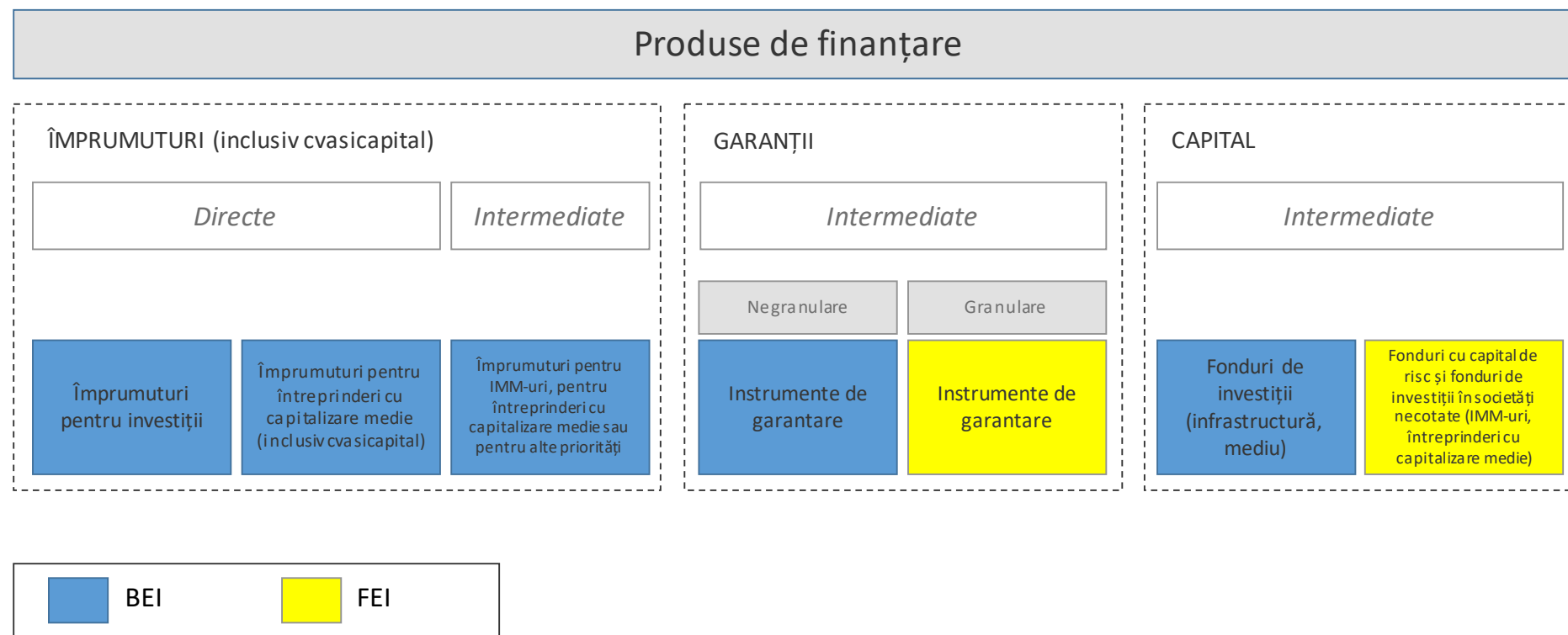
Finanțarea FEIS pentru operațiuni aprobate ne semnate încă în cadrul componentei pentru infrastructură și inovare	12 657
Volumul indicativ al operațiunilor aprobate preconizate pentru următoarele 12 luni în cadrul componentei pentru infrastructură și inovare a FEIS	12 858

<sup>1</sup> Operațiunile aprobate în cadrul FEIS includ toate operațiunile aprobate de Comitetul pentru investiții al FEIS până la 30 iunie 2018 (mai puțin operațiuni anulate sau închise).

<sup>2</sup> Sumele aferente operațiunilor legate de capital din cadrul componentei pentru infrastructură și inovare sunt vărsate treptat, în funcție de cererile de contribuții ale fondului. Sumele vărsate corespund atât contractelor garantate de UE, cât și contractelor pe risc propriu ale BEI.

Sursa: Raportul operațional privind FEIS la sfârșitul exercițiului, la 30 iunie 2018.

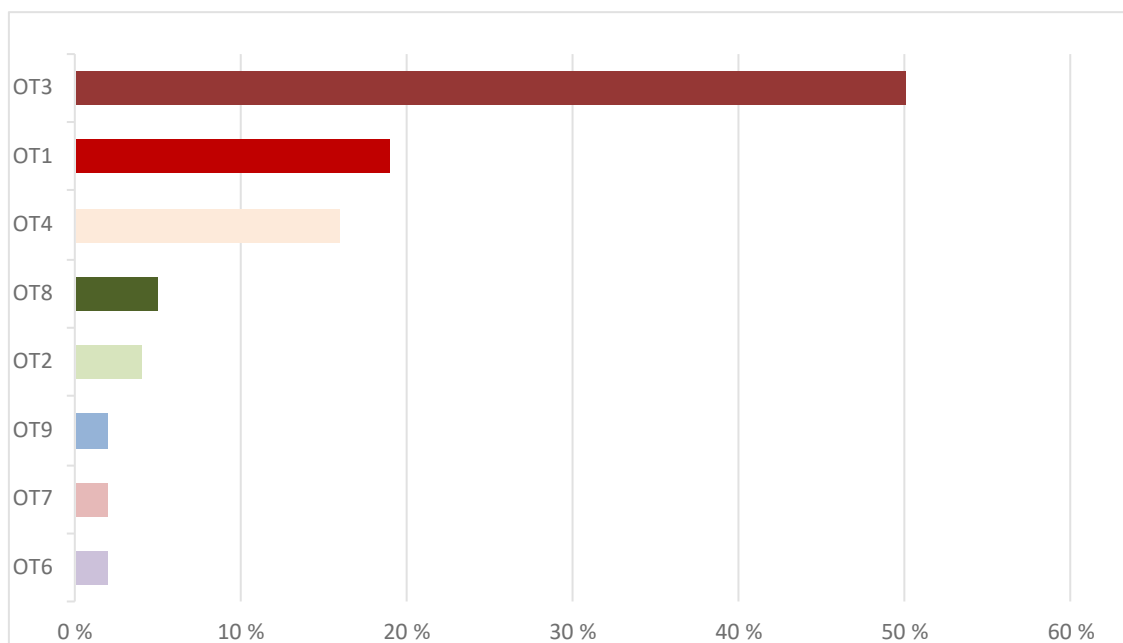
## Anexa II — Categoriile de produse ale Grupului BEI



Sursa: prezentarea BEI intitulată *Delivering on the European Fund for Strategic Investments (EFSI)* [Punerea în aplicare a Fondului european pentru investiții strategice (FEIS)], ianuarie 2018, slide-ul 10.

## Anexa III — Instrumentele financiare din cadrul fondurilor ESI pentru perioada 2014-2020

Angajamentele pentru instrumente financiare în acordurile de finanțare, ca procent din angajamentul total pentru fiecare obiectiv tematic (OT), pe baza raportării la sfârșitul exercițiului 2016 pentru o sumă totală angajată de 13,3 miliarde de euro (fondurile ESI).



OT 1 – Cercetare și inovare (19 %)

OT 2 – Tehnologiile informației și comunicațiilor (4 %)

OT 3 – Competitivitatea IMM-urilor (50 %)

OT 4 – O economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon, în principal în ceea ce privește eficiența energetică și energia din surse regenerabile (16 %)

OT 6 – Utilizarea durabilă a resurselor (2 %)

OT 7 – Sisteme de transport durabile (2 %)

OT 8 – Ocuparea forței de muncă și mobilitatea forței de muncă (5 %)

OT 9 – Competențe, educație, învățare (2 %)

*Sursa:* raportul elaborat de DG REGIO, intitulat *Financial instruments under the European Structural and Investment Funds (the programming period 2014-2020)* [Instrumente financiare în cadrul fondurilor structurale și de investiții europene (perioada de programare 2014-2020)], decembrie 2017.

## Anexa IV — Lista indicatorilor de performanță și de monitorizare privind FEIS

	Indicator-cheie de performanță (ICP)/indicator-cheie de monitorizare (ICM)	Descriere	Țintă/limită
Utilizarea garanției UE și îndeplinirea obiectivelor și a criteriilor	ICP 1	Punctajele privind <b>valoarea adăugată</b> a operațiunilor, defalcate în funcție de distribuția punctelor acordate pentru: - IIW: (i) contribuția la obiectivele de politică ale FEIS; (ii) calitatea și viabilitatea proiectelor; și (iii) contribuția tehnică și financiară. - SMEW: (i) evaluarea impactului; (ii) evaluarea calității; și (iii) contribuția la operațiune.	În Regulamentul privind FEIS nu este stabilită nicio țintă calitativă pentru acest ICP.
	ICP 2 <sup>(1)</sup>	<b>Ponderea operațiunilor semnate cu titlu de activități speciale</b> (în funcție de numărul de operațiuni și de sumă). <i>N.B.</i> : Operațiunile componente pentru IMM-uri sunt considerate pe deplin conforme cu clasificarea ca activități speciale (100%).	În Regulamentul privind FEIS nu este stabilită nicio țintă pentru acest ICP.
	ICM 1 <sup>(1)</sup>	<b>Concentrarea geografică:</b> - defalcare în funcție de volumul operațiunilor sprijinite pe țară și de - numărul de țări acoperite.	Limită de concentrare de 45 % la nivelul de trei state membre.
	ICM 2 <sup>(1)</sup>	<b>Concentrarea sectorială</b> , defalcare în funcție de volumul operațiunilor semnate sprijinite de garanția UE.	Limită de concentrare de 30 % pentru trei sectoare.
Contribuția la impactul macroeconomic direct și mobilizarea de finanțare	ICP 3	<b>Investiția totală (mobilizată)<sup>(2)</sup>:</b> - IIW: volumul de investiții suplimentare eligibile mobilizate de FEIS (publice sau private, inclusiv finanțarea mobilizată prin intermediul FEI în cadrul FEIS) în economia reală. - SMEW: valoarea maximă a finanțării disponibile pentru destinații finali („volumul maxim al portofoliului”), înmulțită cu 1,4 pentru garanții sau dimensiunea eligibilă ținută a fondului/dimensiunea finală a fondului înmulțită cu 2,5 pentru produsele de capital.	Țintă de a genera investiții în valoare totală de 315 miliarde de euro până la 4 iulie 2018 (după trecerea a trei ani de la intrarea în vigoare a Regulamentului 2015/1017 privind FEIS).
	ICP 4	<b>Finanțare privată mobilizată:</b> IIW: valoarea totală a finanțării private mobilizate de operațiunile garantate prin FEIS, determinată numai pe baza finanțării și a capacității de asumare a riscurilor furnizate de entități din afara sectorului public.	În Regulamentul privind FEIS nu este stabilită nicio țintă pentru acest ICP. În schimb, la articolul 6 din Regulamentul privind FEIS se cere „dacă este posibil, [să se maximizeze] mobilizarea capitalului din sectorul privat”.
	ICM 3	<b>Efectul de multiplicare:</b> multiplicatorul intern (MI) noțional al garanției și multiplicatorul extern (ME) al investițiilor.	Țintă implicită de 1:15
	ICM 4	<b>Impactul asupra ocupării forței de muncă:</b> numărul previzionat de locuri de muncă directe create/menținute.	În Regulamentul privind FEIS nu este stabilită nicio țintă pentru acest ICM.
	ICM 5 <sup>(1)</sup>	<b>Ponderea operațiunilor semnate alături de bănci și instituții naționale de promovare</b> , în funcție de numărul de operațiuni și de sumă.	În Regulamentul privind FEIS nu este stabilită nicio țintă pentru acest ICM.
	ICM 6 <sup>(1)</sup>	<b>Ponderea operațiunilor cofinanțate prin fondurile ESI și prin alte instrumente ale UE decât FEIS</b> , în funcție de numărul de operațiuni și de sumă.	În Regulamentul privind FEIS nu este stabilită nicio țintă pentru acest ICM.

<sup>(1)</sup> Date bazate pe sume semnate; datele privind ceilalți ICP/ICM sunt bazate pe estimări *ex ante* până la finalizarea proiectelor.

<sup>(2)</sup> În anexa II la Acordul privind FEIS, ICP 3 privind atât componenta pentru infrastructură și inovare, cât și componenta pentru IMM-uri este denumit „investițiile totale sprijinite și finanțarea capitalului circulant”. În cadrul rapoartelor operaționale privind componenta pentru infrastructură și inovare și componenta pentru *Sursa*: Anexa II la Acordul privind FEIS și Metodologia FEIS privind calculul indicatorilor-cheie de performanță și a indicatorilor-cheie de monitorizare, documentul 12 din SB/07/2015 din 15 decembrie 2015.

## Anexa V — Operațiunile FEIS cu participarea băncilor și a instituțiilor naționale de promovare, situația la 31 decembrie 2017

Țară	Componenta pentru infrastructură						Componenta pentru IMM-uri					
	Operațiuni legate de datorie cu implicarea băncilor și instituțiilor naționale de promovare			Operațiuni legate de capital cu implicarea băncilor și instituțiilor naționale de promovare			Operațiuni legate de datorie cu implicarea băncilor și instituțiilor naționale de promovare			Operațiuni legate de capital cu implicarea băncilor și instituțiilor naționale de promovare		
	Numărul de operațiuni	Participarea FEIS (în milioane de euro)	Participarea băncilor și instituțiilor naționale de promovare (în milioane de euro)	Numărul de operațiuni	Participarea FEIS (în milioane de euro)	Participarea băncilor și instituțiilor naționale de promovare (în milioane de euro)	Numărul de operațiuni	Participarea FEIS (în milioane de euro)	Participarea băncilor și instituțiilor naționale de promovare (în milioane de euro)	Numărul de operațiuni	Participarea FEIS (în milioane de euro)	Participarea băncilor și instituțiilor naționale de promovare (în milioane de euro)
Belgia							2	5,7	76,3	1	30,0	10,0
Bulgaria	1	150,0	75,0				2	2,4	37,6			
Republica Cehă							1	19,5	391,7			
Danemarca							6	47,6	303,7			
Germania	4	1 004,4	2 192,0				12	111,4	1 511,9	3	110,0	30,0
Estonia							1	4,5	115,5			
Irlanda							3	37,3	370,8	1	30,0	15,0
Spania	2	531,9	10,0	4	210,0	1 720,0	3	87,5	1 480,5	4	155,0	99,4
Franța	6	845,0	2 090,5	4	215,0	635,0	6	140,0	740,0	4	145,0	88,0
Croația	1	50,0	50,0				1	2,0	10,0			
Italia	6	781,0	582,5	1	21,8	50,0	5	226,2	4 801,8	2	60,0	55,0
Letonia							2	3,6	29,4			
Ungaria							2	13,4	325,0			
Țările de Jos	1	100,0	54,0							1	30,0	3,0
Austria	1	70,0	13,8				1	3,5	81,5	1	12,5	5,0
Polonia	3	158,3	156,8				1	17,2	365,8			
Slovenia	1	51,0	37,0				1	8,1	171,9			
Finlanda										1	22,5	32,5
Suedia							3	24,0	120,1			
Regatul Unit	1	148,0	75,4				2	5,1	25,4	1	54,0	25,9
Multinațional	1	75,0	332,6	2	300,0	550,0				21	916,0	419,2
<b>Total</b>	<b>28</b>	<b>3 964,7</b>	<b>5 669,7</b>	<b>11</b>	<b>746,8</b>	<b>2 955,0</b>	<b>54</b>	<b>759,0</b>	<b>10 958,8</b>	<b>40</b>	<b>1 565,0</b>	<b>783,0</b>

Notă: pentru elementul de capitaluri proprii al componentei pentru IMM-uri, sunt excluse nouă operațiuni la care au participat bănci și instituții naționale de promovare și a căror valoare semnată era 0 euro la 31.12.2017.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor furnizate de BEI și FEI.

## Glosar

**Acordul revizuit privind FEIS:** Acordul încheiat la 21 iulie 2016 între Uniunea Europeană și Banca Europeană de Investiții (BEI) referitor la modificarea și la reformularea Acordului (din 22 iulie 2015) privind gestionarea Fondului european pentru investiții strategice și privind acordarea garanției UE.

**Activități speciale:** Operațiunile de finanțare cu un profil de risc ridicat ale BEI sunt denumite de către aceasta activități speciale. Ele includ operațiuni de datorii pentru care pierderea estimată este de peste 2 %, precum și toate operațiunile legate de capital.

**Bănci și instituții naționale de promovare:** Entități juridice care desfășoară activități financiare cu titlu profesional, cărora un stat membru sau o entitate a unui stat membru de la nivel central, regional sau local le atribuie un mandat de desfășurare a unor activități de dezvoltare sau de promovare.

**Cadrul financiar multianual (CFM):** Un plan de cheltuieli pe o perioadă de șapte ani, care transpune în termeni financiari prioritățile UE. Actuala perioadă a CFM a început în 2014 și se va încheia în 2020.

**Clasificarea operațiunilor de împrumut:** BEI utilizează un sistem de clasificare a operațiunilor de împrumut, în scopul evaluării interne a riscului de credit aferent operațiunilor sale de creditare. Acest sistem este o parte importantă a procesului de evaluare și de monitorizare a împrumuturilor. El este utilizat, de asemenea, ca punct de referință pentru evaluarea în termeni financiari a riscului de credit.

**Componenta pentru infrastructură și inovare (*Infrastructure and Innovation Window – IIW*):** Operațiunile garantate de FEIS care sprijină investiții în infrastructură și în inovare și care sunt desfășurate de BEI. Această componentă cuprinde un portofoliu de datorii și un portofoliu de operațiuni legate de capital.

**Componenta pentru întreprinderi mici și mijlocii (*IMM-uri*) (*Small and medium-sized enterprises Window – SMEW*):** Operațiunile garantate de FEIS și efectuate de FEI (Fondul European de Investiții), care vizează sporirea accesului la finanțare pentru IMM-uri și pentru întreprinderile cu capitalizare medie. Componenta pentru IMM-uri este alcătuită dintr-un portofoliu de datorii și un portofoliu de operațiuni legate de capital.

**Datorie subordonată:** Împrumut sau titlu de valoare cu rang inferior altor împrumuturi sau titluri de valoare în cazul onorării creanțelor asupra activelor sau asupra veniturilor. Ele sunt denumite și împrumuturi subordonate sau datorii cu rang inferior.

În situația în care un debitor se află în incapacitate de plată, datoriile subordonate față de creditori vor fi rambursate numai după plata în integralitate a datoriilor cu rang prioritar.

**InnovFin:** Instrument financiar din cadrul programului Orizont 2020 care vizează să faciliteze și să sporească accesul la finanțare pentru întreprinderile inovatoare și pentru alte entități inovatoare în Europa. Este implementat de către Grupul BEI și constă în Fondul de garantare pentru IMM-uri (SMEG), într-un mecanism de capitaluri proprii (InnovFin Equity – IFE) și în operațiuni directe implementate de către BEI (InnovFin BEI).

**Întreprinderi mici cu capitalizare medie:** Entități care au până la 499 de angajați și care nu sunt IMM-uri (articolul 2 din Regulamentul privind FEIS). Întreprinderile cu capitalizare medie au maximum 3 000 de angajați.

**Întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri):** Microîntreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii, astfel cum sunt definite la articolul 2 din anexa la Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei.

**Mecanismul pentru interconectarea Europei (MIE):** Instrument de finanțare al UE care vizează investițiile în infrastructură și în rețele transeuropene în domeniul transporturilor, al energiei și al serviciilor digitale. Instrumentul a fost instituit prin Regulamentul (UE) nr. 1316/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a Mecanismului pentru interconectarea Europei, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 913/2010 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 680/2007 și (CE) nr. 67/2010 (JO L 348, 20.12.2013, p. 129).

**Platforme de investiții:** Conform Regulamentului privind FEIS, acestea sunt operațiuni care:

- (i) includ un vehicul cu scop special (fond de investiții în societăți necotate ori fond de infrastructură sau alt tip de vehicul cu scop special), un acord de partajare a riscurilor sau un acord de cofinanțare sistematică cu o bancă sau o instituție națională de promovare;
- (ii) sprijină mai multe proiecte, inclusiv proiecte de infrastructură;
- (iii) includ participări din partea unor entități publice (bănci sau instituții naționale de promovare, instituții financiare internaționale sau autorități de management) sau contribuții din surse publice de finanțare.

**Regulamentul financiar (aplicabil pentru perioada 1 ianuarie 2013-30 iulie 2018):** Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind normele financiare aplicabile bugetului general al

Uniunii și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului (JO L 298, 26.10.2012, p. 1), abrogat prin Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046.

**Regulamentul privind FEIS (sau Regulamentul privind FEIS 1.0):** Regulamentul (UE) 2015/1017 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 iunie 2015 privind Fondul european pentru investiții strategice, Platforma europeană de consiliere în materie de investiții și Portalul european de proiecte de investiții și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1291/2013 și (UE) nr. 1316/2013 – Fondul european pentru investiții strategice (JO L 169, 1.7.2015, p. 1).

**Regulamentul privind FEIS 2.0:** Regulamentul (UE) 2017/2396 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 decembrie 2017 de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1316/2013 și (UE) 2015/1017 în ceea ce privește prelungirea duratei Fondului european pentru investiții strategice și introducerea unor îmbunătățiri tehnice ale fondului și ale Platformei europene de consiliere în materie de investiții (JO L 345, 27.12.2017, p. 34).

**Regulamentul privind programul Orizont 2020:** Regulamentul (UE) nr. 1291/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a Programului-cadru pentru cercetare și inovare (2014-2020) – Orizont 2020 și de abrogare a Deciziei nr. 1982/2006/CE (JO L 347, 20.12.2013, p. 104).

**Semnătura:** Evenimentul care marchează semnarea de către BEI a unui contract de finanțare.

## **RĂSPUNSURILE COMISIEI LA RAPORTUL SPECIAL AL CURȚII DE CONTURI EUROPENE**

### **„FONDUL EUROPEAN PENTRU INVESTIȚII STRATEGICE: ACȚIUNI NECESARE PENTRU A FACE DIN FEIS UN SUCCES DEPLIN”**

#### **REZUMAT**

I. Comisia și Banca Europeană de Investiții (BEI) doresc să ofere următoarele informații suplimentare.

Stimularea investițiilor și crearea de locuri de muncă au reprezentat prioritatea principală a Comisiei. După criza economică și financiară mondială, investițiile din UE au înregistrat constant niveluri scăzute. În special, până în 2014, investițiile scăzuseră semnificativ sub media istorică pe termen lung. Ca răspuns la nivelurile reduse de investiții, Comisia a lansat, în noiembrie 2014, Planul de investiții pentru Europa, cu un obiectiv de investiții de 315 miliarde EUR, care urmează să fie mobilizate în termen de trei ani. Pe baza succesului său, Fondul european pentru investiții strategice (FEIS) a fost extins în 2017, cu un obiectiv majorat vizând mobilizarea unor investiții în valoare de cel puțin 500 de miliarde EUR până la sfârșitul anului 2020 (FEIS 2.0). FEIS 2.0 abordează, de asemenea, cele trei aspecte principale legate de primul an de punere în aplicare a FEIS: îmbunătățește adăitionalitatea, echilibrul geografic și transparența. Până la 17 iulie 2018, FEIS a contribuit cu succes la acoperirea deficitului de investiții prin mobilizarea, în UE, de investiții în valoare de 334,8 miliarde EUR. În ciuda recente accelerări a investițiilor în UE, ratele investițiilor nu au atins încă mediile istorice. În consecință, trebuie depuse în continuare eforturi pentru a reda investițiilor o tendință sustenabilă pe termen lung, cu un accent deosebit pe prioritățile politice ale UE. Prin urmare, Comisia a propus în continuare program ambițios de susținere a investițiilor în următorul cadru financiar multianual, și anume programul InvestEU.

IV. Comisia și BEI consideră că, în urma introducerii FEIS, majoritatea celorlalte instrumente financiare au fost, de fapt, consolidate în mod semnificativ, în loc să fie înlocuite. În plus, domeniul de aplicare al unora dintre instrumentele financiare existente a fost reorientat pentru a reduce unele dintre suprapunerile cu FEIS observate.

VI. Operațiunile FEIS sunt determinate de cerere. Prin urmare, în cazul în care scadențele extinse sau cerințele mai puțin stricte în materie de garanții sunt suficiente pentru a asigura finanțarea destinatarilor finali, în conformitate cu principiile bunei gestiuni financiare, Comisia și BEI nu insistă asupra furnizării de finanțare subordonată în cazul în care aceasta nu este necesară pentru declanșarea investiției.

VII. Au fost luate măsuri de atenuare pentru a aborda suprapunerea dintre Instrumentul de datorie (ID) al Mecanismului pentru interconectarea Europei (MIE) și FEIS. În acest context, Comisia și BEI au prezentat o modificare a Acordului de delegare pentru instrumentul de datorie al MIE și re poziționarea acestuia pentru a-i crește complementaritatea cu alte instrumente financiare și cu FEIS, care se așteaptă să fie finalizată până la sfârșitul anului. Instrumentul de datorie al MIE a fost refocalizat pe proiecte mai inovatoare și de pionierat. În domeniul transporturilor, accentul a fost pus în special pe proiecte care contribuie la ecologizarea transporturilor.

VIII. Grupul BEI consideră că finanțarea furnizată în cadrul FEIS nu este pe deplin comparabilă cu alte surse de finanțare, deoarece oferă în mod obișnuit termeni și condiții diferite și, prin urmare, nu le poate substitui.

Mai mult, în cadrul FEIS 2.0, criteriile de adăitionalitate au fost consolidate în continuare.

IX. Investiția mobilizată, conform metodologiei, reflectă cea mai bună estimare a investiției preconizate în economia reală, sumele reale fiind revizuite la finalizarea proiectului. Prin urmare,

prin definiție, investiția ex-ante mobilizată este o estimare în momentul aprobării, nu o supradecларare sau o subdeclarare.

Propunerea Comisiei privind Regulamentul InvestEU conține un set mai larg de indicatori de performanță și de monitorizare. În plus, noul Regulament financiar (UE 2018/1046) definește și clarifică noțiunile de efect de levier și de efect multiplicator.

X. Concentrarea geografică nu poate fi calculată numai pe baza volumului operațiunilor de finanțare semnate în fiecare stat membru. Atunci când se analizează concentrarea geografică, trebuie să fie luate în considerare dimensiunea economiei și populația fiecărui stat membru.

Comisia recunoaște importanța diversificării geografice a FEIS. În acest sens, Comisia și BEI au pus în aplicare mai multe măsuri pentru a îmbunătăți echilibrul geografic. Acestea includ o cooperare sporită cu băncile naționale de promovare (BNP), inclusiv prin crearea unor platforme de investiții și a unor modele de cooperare consolidată (de exemplu, Fondul European de Investiții - platforma de investiții în capitaluri proprii a instituțiilor naționale de promovare), facilitarea combinării fondurilor structurale și de investiții europene cu FEIS, precum și prin eforturi de promovare mai precis orientate la nivel local, în special prin Platforma de consiliere.

XI. Comisia și BEI acceptă recomandările adresate fiecăreia și fac referire la răspunsurile lor din secțiunea recomandări.

## **INTRODUCERE**

6. FEIS este un instrument bazat în primul rând pe cerere.

Orientările FEIS în materie de investiții prevăd că trebuie depuse toate eforturile pentru a se asigura acoperirea unei game largi de sectoare și regiuni.

În cadrul Componentei pentru IMM-uri (SMEW), produsele individuale utilizează stimulente pentru a ajunge la o acoperire largă și pentru a evita concentrarea.

## **OBSERVAȚII**

### **Caseta 1 - Activitățile speciale și FEIS**

A doua liniuță, primul alineat:

Profilul de risc al operațiunilor din cadrul SMEW este comparabil sau mai riscant decât profilul de risc al activităților speciale ale BEI. Acestea constituie expuneri sub formă de capitaluri proprii sau de garanții din categoria „sub-investment grade” și nu ar putea fi finanțate din resursele proprii ale Fondului european de investiții (FEI).

24. Normele privind operațiunile cu platformele de investiții și băncile și instituțiile naționale de promovare (BNP) menționează că subordonarea trebuie considerată o opțiune preferată dacă este viabilă și dacă structura aduce valoare adăugată din punct de vedere al nevoilor de finanțare ale promotorilor și al costurilor globale de finanțare.

30. Obiectivul principal urmărit de BEI în cadrul FEIS a fost întotdeauna acela de a cataliza noi investiții și de a atrage noi investitori. Acest lucru a fost realizat de către BEI prin adoptarea unei poziții structurale de creditor subordonat altor investitori atrași.

33. Regulamentul privind FEIS prevede că garanția UE în cadrul FEIS este complementară instrumentelor existente.

În ceea ce privește instrumentul de datorie al MIE:

Lansarea FEIS în 2015 a avut un efect de substituție asupra instrumentului de datorie al MIE. Acest lucru este evidențiat în evaluarea internă a FEIS de către BEI, în evaluarea independentă a FEIS de către Comisie și în evaluarea la jumătatea perioadei a MIE de către Comisie.

În consecință, au fost instituite următoarele măsuri de atenuare:

- Comitetul director al instrumentului de datorie al MIE a furnizat, în septembrie 2015 și iulie 2017, orientări de politică revizuite pentru a asigura complementaritatea dintre instrumente. S-a decis concentrarea instrumentului de datorie al MIE asupra proiectelor mai inovatoare și de pionierat în ceea ce privește structura financiară, segmentul sectorului sau țara. În domeniul transporturilor, accentul a fost pus în special pe proiecte care contribuie la ecologizarea transporturilor.
- Comisia și BEI au prezentat o modificare a Acordului de delegare pentru instrumentul de datorie al MIE și re poziționarea acestuia pentru a-i crește complementaritatea cu alte instrumente financiare și cu FEIS, care se așteaptă să fie finalizată până la sfârșitul anului.

O evaluare și o re poziționare similare au fost efectuate pentru InnovFin în iunie 2017.

În plus, Comisia ar dori să sublinieze că concentrarea la începutul perioadei a activității FEIS a permis atingerea mai rapidă a obiectivelor fiecărui program specific al UE și a contribuit la depășirea obiectivelor inițiale atunci când concentrarea la începutul perioadei a fost transformată în suplimentări efective.

36. Mărimea deficitului de investiții în UE înseamnă că intervenția din partea FEIS, a instrumentelor financiare administrate la nivel central și a celor naționale este posibilă și necesară. Evaluarea valorii adăugate a instrumentelor financiare și coerența cu alte forme de intervenție publică, care includ, după caz, și FEIS, sunt cerințe esențiale înainte ca fondurile ESI să fie angajate pentru instrumente financiare, minimizând riscul suprapunerilor.

37. FEIS ar putea fi complementar fondurilor ESI și ar spori efectul de levier și eficacitatea intervențiilor, așa cum au fost prezentate în broșura „Complementaritățile dintre fondurile structurale și de investiții europene și Fondul european pentru investiții strategice - Asigurarea coordonării, a sinergiilor și a complementarității” elaborată de Comisie în februarie 2016. O nouă opțiune dedicată de utilizare a FEIS și a fondurilor ESI în mod complementar a fost introdusă prin Regulamentul 2018/1046.

40. În sensul FEIS, adiționalitatea „înseamnă sprijinul oferit de FEIS operațiunilor care abordează disfuncționalități ale pieței sau situații de investiții sub nivelul optim care nu ar fi putut fi desfășurate fără sprijinul FEIS în perioada în care poate fi utilizată garanția UE, sau în orice caz nu în aceeași măsură, de către BEI, FEI sau în temeiul instrumentelor financiare existente ale UE”.

Evaluarea adiționalității ține întotdeauna seama de eșecurile pieței și de situațiile de investiții suboptimale, indiferent dacă operațiunea este o activitate specială sau nu.

Regulamentul FEIS 2.0 a îmbunătățit în continuare definiția adiționalității, prin definirea mai clară a statutului de activitate specială și a altor elemente care constituie indicii puternice de adiționalitate. În acest context, BEI evaluează potențialul fiecărei operațiuni de a atrage fonduri.

41. Eșantionul de operațiuni din cadrul componentei pentru infrastructură și inovare (IIW) a constatat în 15 proiecte semnate în primul an al punerii în aplicare a FEIS. Procesul de evaluare a proiectelor de către BEI a fost consolidat de-a lungul timpului pentru proiectele susținute începând din 2017, fapt care nu este reflectat pe deplin în constatările CCE.

44. Regulamentul FEIS 1.0 a stabilit o legătură între adiționalitate și statutul de activitate specială. BEI atrage atenția asupra faptului că a furnizat o evaluare calitativă a adiționalității în documentația prezentată Comitetului pentru investiții după lansarea FEIS. Regulamentul privind FEIS modificat

aduce noi clarificări privind definiția adiționalității, iar documentația prezentată Comitetului pentru investiții include, prin urmare, o evaluare mai amplă a aspectelor privind adiționalitatea (inclusiv privind eșecurile pieței și situațiile de investiții suboptimale).

45. Regulamentul FEIS 2.0 a îmbunătățit definiția adiționalității prin definirea mai clară a statutului de activitate specială și a altor elemente care constituie indicii puternice de adiționalitate.

### **Caseta 2 - Exemplu de proiect FEIS care ar fi putut fi finanțat prin alte opțiuni disponibile pe piață, dar nu în condiții la fel de favorabile**

BEI consideră că proiectul a reprezentat o situație de investiții suboptimă (pătrunderea scăzută a gazelor în acest stat membru și înlocuirea surselor de energie mai poluante), care nu ar fi fost finanțată fără sprijinul FEIS. Condițiile de finanțare oferite de BEI au fost mai potrivite pentru tipul de investiție decât cele oferite de piață.

### **Caseta 3 – Exemplu de operațiune FEIS care a substituit finanțarea oferită în mod tradițional de BEI**

În opinia BEI, obligațiunea hibridă nu a înlocuit finanțarea tradițională a BEI, deoarece prezintă caracteristici, cum ar fi conținutul de capitaluri proprii și excluderea din indicatorii efectului de levier, care permit crearea unui produs mult mai „adițional” decât creditul BEI clasic. Într-adevăr, obligațiunea hibridă, ca instrument subordonat, nu aduce doar lichidități (cum ar face un împrumut BEI prioritar normal), ci are un impact suplimentar prin creșterea marjei de manevră financiară a împrumutatului pentru alte investiții.

55. Odată ce sprijinul FEIS este considerat adițional și aprobat de Comitetul pentru investiții al FEIS, costurile de investiții eligibile FEIS aferente operațiunii aprobate se iau în considerare pentru obiectivul de investiții din cadrul FEIS.

### **Caseta 4 – Finanțarea unui proiect de infrastructură**

Valoarea investiției mobilizate a fost calculată în conformitate cu metodologia aprobată. Reducerea sumei împrumutului a fost o consecință a atragerii investitorilor privați, dar împrumutul BEI a contribuit în mod decisiv la acoperirea deficitului de finanțare în perioada prevăzută pentru închidere. Fără intervenția BEI, ceilalți finanțatori nu ar fi fost capabili să acopere deficitul prin majorarea împrumuturilor acordate.

Relația dintre volumul finanțării acordate de BEI prin FEIS și investițiile eligibile mobilizate de FEIS oferă o estimare specifică proiectului a gradului în care sprijinul acordat de FEIS poate fi corelat cu investiții noi. Relația exactă dintre cauză și efect în ceea ce privește declanșarea finanțării este în general dificil de demonstrat și nu poate fi dovedită în mod concludent, în special ex-ante sau în faza de proiectare sau de punere în aplicare. În funcție de disponibilitatea datelor, poate fi efectuată o analiză statistică ex-post pentru a furniza o estimare a cauzalității.

59. Metodologia BEI privind calculul efectului multiplicator al FEIS, adoptată în 2015, a explicat deja în termeni generali modul în care se estimează investițiile mobilizate atunci când BEI acordă prin FEIS mai multe finanțări pentru un singur proiect. În octombrie 2018, Comitetul Director al FEIS a aprobat o metodologie BEI actualizată privind calculul efectului multiplicator al FEIS. În plus, metodologia FEI privind efectul multiplicator al FEIS a fost actualizată în martie 2018. Aceste metodologii se aplică în etapa de aprobare.

60. A se vedea răspunsul Comisiei la punctul 59.

61. FEI și BEI pot confirma faptul că, pentru cazul menționat, sumele au fost actualizate pentru suprapunerea identificată cu SMEW și au fost revizuite în rapoartele oficiale ale FEIS și pe site de îndată ce a fost identificată suprapunerea.

63. Noul Regulament financiar (UE 2018/1046) definește și clarifică ambele noțiuni: efectul de levier și efectul multiplicator.

64. Cei doi indicatori - *efectul de levier* și *efectul multiplicator* - măsoară efecte diferite, dar asociate ale intervenției UE. Utilizarea celor două concepte este un rezultat direct al unor acte de bază diferite.

A se vedea, în plus, răspunsul la punctul 63.

68. Concentrarea geografică nu poate fi calculată numai pe baza investițiilor mobilizate în fiecare stat membru. Atunci când se analizează concentrarea geografică, trebuie să fie luate în considerare dimensiunea economiei și populația fiecărui stat membru.

Comisia recunoaște importanța diversificării geografice a FEIS. În acest sens, Comisia și BEI au pus în aplicare mai multe măsuri pentru a îmbunătăți echilibrul geografic. Acestea includ o cooperare consolidată cu băncile naționale de promovare (BNP), inclusiv prin crearea unor platforme de investiții și a unor modele de cooperare consolidată (de exemplu, platforma de capitaluri proprii FEI - BNP) și prin eforturi de promovare mai precis orientate la nivel local, în special prin Platforma de consiliere.

70. Pentru a înțelege beneficiile și impactul relative ale FEIS pentru fiecare stat membru, este important ca acestea să fie evaluate și prezentate în raport cu indicatorii macroeconomici.

Produsul intern brut (PIB) național oferă, de asemenea, o dimensiune relevantă. Țările UE-13, privite ca un singur grup, beneficiau deja de FEIS în 2016 într-o proporție egală cu ponderea lor în economia UE. La sfârșitul anului 2017, ponderea acestora în finanțarea FEIS era de 12%, peste ponderea lor cumulată de 8,6% din PIB-ul UE.

71. Există o întârziere inerentă între aprobarea și semnarea unei operațiuni (care complică, la rândul său, negocierea termenilor contractuali cu BNP-urile); quantumul participării BNP-urilor va crește semnificativ, deoarece multe astfel de operațiuni aprobate se aflau în faza de negociere la 31 decembrie 2017.

72. Statele membre menționate au BNP-uri cu nivelul de experiență și de complexitate necesar pentru a realiza produse financiare cu risc ridicat.

77. A se vedea observațiile de la punctul 72, care explică faptul că platformele de investiții sunt produse care necesită capacități tehnice mai avansate decât produsele tradiționale oferite de BNP-uri. Prin urmare, nu este surprinzător faptul că cele mai experimentate și mai bine dezvoltate BNP-uri au fost interesate să pună în aplicare aceste structuri împreună cu BEI, acoperind un număr considerabil de state membre (a se vedea observațiile de la punctul 78 de mai jos).

78. Începând cu luna octombrie 2018, platformele de investiții aprobate acoperă 14 state membre și o varietate de sectoare, inclusiv sectorul digital, al mediului, al transporturilor și al energiei, cu un accent puternic pe întreprinderile mici și mijlocii și pe întreprinderile cu capital mediu.

## **CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI**

80. În primii trei ani de punere în aplicare, FEIS a contribuit cu succes la sprijinirea investițiilor și crearea de locuri de muncă în UE. Până la 17 iulie 2018, FEIS a contribuit la mobilizarea de investiții în valoare de 334,8 miliarde EUR, acoperind toate statele membre. Două treimi din cele 334,8 miliarde EUR mobilizate provin din resurse private, ceea ce înseamnă că FEIS și-a îndeplinit și obiectivul de a mobiliza investiții private. În plus, se preconizează că aproximativ 697 000 de IMM-uri vor beneficia de finanțare sprijinită de FEIS. Departamentul economic al BEI și Centrul Comun de Cercetare (JRC) al Comisiei estimează că operațiunile FEIS au sprijinit deja peste 750 000 de locuri de muncă, cifră care se preconizează că va crește la 1,4 milioane de locuri de muncă până în 2020 în raport cu scenariul de referință. Datorită succesului său, FEIS a fost

prelungit până la sfârșitul anului 2020, în vederea atingerii unui volum de investiții suplimentare de 500 miliarde EUR până atunci.

81. Comisia și BEI consideră că, în urma introducerii FEIS, majoritatea celorlalte instrumente financiare au fost, de fapt, consolidate în mod semnificativ, în loc să fie înlocuite. În plus, domeniul de aplicare al unora dintre instrumentele financiare existente a fost reorientat pentru a reduce unele dintre suprapunerile observate cu FEIS.

A se vedea, de asemenea, răspunsul Comisiei la punctul 33.

### **Recomandarea 1 – Promovarea utilizării justificate de produse BEI cu un profil de risc mai ridicat în cadrul FEIS**

În calitate de agent de punere în aplicare a FEIS, BEI acceptă recomandarea.

### **Recomandarea 2 – Asigurarea complementarității dintre instrumentele financiare ale UE și garanțiile bugetare ale UE**

Comisia acceptă recomandarea și consideră că această recomandare a fost deja abordată prin propunerile legislative pentru CFM post-2020. În special, Comisia a propus eficientizarea și îmbunătățirea instrumentelor UE de sprijinire a investițiilor gestionate la nivel central. Există propunerea ca toate instrumentele de sprijin pentru investiții, în domeniul politicilor interne ale UE, să fie implementate în cadrul unui singur program InvestEU, în cadrul a patru componente de politică distincte, pentru a asigura complementaritatea. Acest lucru ar îmbunătăți complementaritatea între diferitele instrumente de investiții ale UE, evitând duplicările și suprapunerile.

### **Recomandarea 3 – Îmbunătățirea evaluării gradului în care proiectele potențiale ale FEIS ar fi putut fi finanțate din alte surse**

În rolul său de agent de punere în aplicare a FEIS, BEI acceptă recomandarea și o consideră deja implementată pentru FEIS 2.0.

În conformitate cu Orientările în materie de investiții, BEI consideră a ținut cont de acest aspect în vederea propunerii unei game largi de produse care să răspundă nevoilor pieței, încurajând în același timp investițiile private în proiecte, fără a exclude finanțarea de pe piața privată. La nivel operațional, după intrarea în vigoare a Regulamentului FEIS 2.0, BEI a inclus deja o evaluare calitativă a aditionalității, inclusiv a situațiilor în care există disfuncționalități ale pieței sau a situațiilor de investiții suboptimale (inclusiv disponibilitatea surselor complementare și alternative de finanțare și a termenilor și condițiilor acestora). BEI formulează această evaluare în conformitate cu cerințele consolidate ale Regulamentului privind FEIS în propunerile prezentate Comitetului pentru investiții. BEI reamintește că analiza excluderii altor surse de finanțare ar trebui să demonstreze adevăratul scenariu contrafactual. Din cauza fragmentării pieței financiare, scenariul contrafactual este practic imposibil de demonstrat.

87. Metodologiile de calcul al efectului multiplicator al FEIS prevăd că orice dublă contabilizare este eliminată de îndată ce aceasta este identificată și că, la aprobare, se înregistrează numai investițiile marginale mobilizate. În cazurile examinate de CCE, BEI confirmă că a ajustat dubla contabilizare, în conformitate cu metodologia, de îndată ce informațiile au devenit disponibile. Investițiile mobilizate reflectă cea mai bună estimare a investițiilor preconizate în economia reală, sumele reale fiind revizuite la finalizarea proiectului. Prin urmare, prin definiție, investițiile ex-ante mobilizate reprezintă o estimare în momentul aprobării, nu o supra-declarare sau o subdeclarare.

Noul Regulament financiar (UE 2018/1046) definește și clarifică ambele noțiuni: efectul de levier și efectul multiplicator.

#### **Recomandarea 4 – Estimarea mai precisă a investițiilor mobilizate**

Comisia acceptă recomandarea 4.a.

(a) Pentru toate instrumentele de sprijin pentru investiții pentru următorul CFM, Comisia a propus un set coerent de indicatori pentru măsurarea rezultatelor așteptate, în conformitate cu Regulamentul financiar. Metodologia trebuie să poată fi pusă în aplicare în continuare, luând în considerare, de asemenea, costurile și sarcina administrativă pentru beneficiarii finali, intermediarii financiari, partenerii de implementare și Comisie.

(b) Comisia și BEI acceptă recomandarea 4.b și consideră că aceasta a fost pusă în aplicare ulterior, după auditul CCE.

În acest sens, Comitetul Director al FEIS a aprobat deja, în octombrie 2018, o metodologie BEI actualizată privind calculul efectului multiplicator al FEIS. În plus, metodologia FEI privind efectul multiplicator al FEIS a fost actualizată în martie 2018. Aceste metodologii se aplică în etapa de aprobare, asigurând faptul că numai investițiile marginale mobilizate sunt luate în considerare pentru obiectivul FEIS. Ambele actualizări deja aprobate clarifică conceptul de investiții FEIS mobilizate eligibile marginale estimate, în special în ceea ce privește finanțarea ulterioară în cadrul FEIS și coinvestițiile.

88. Concentrarea geografică nu poate fi calculată numai pe baza volumului operațiunilor de finanțare semnate în fiecare stat membru. Atunci când se analizează concentrarea geografică, trebuie să fie luate în considerare dimensiunea economiei și populația fiecărui stat membru.

Comisia recunoaște importanța diversificării geografice a FEIS. În acest sens, Comisia și BEI au pus în aplicare mai multe măsuri pentru a îmbunătăți echilibrul geografic. Acestea includ o cooperare consolidată cu băncile naționale de promovare (BNP), inclusiv prin crearea unor platforme de investiții și a unor modele de cooperare consolidată (de exemplu, platforma de capitaluri proprii FEI - BNP) și prin eforturi de promovare mai precis orientate la nivel local, în special prin Platforma de consiliere.

#### **Recomandarea 5 – Îmbunătățirea distribuției geografice a investițiilor sprijinite de FEIS**

Comisia și BEI acceptă această recomandare.

## Echipa de audit

Rapoartele speciale ale Curții de Conturi Europene prezintă rezultatele auditurilor sale cu privire la politicile și programele UE sau la diverse aspecte legate de gestiune aferente unor domenii specifice ale bugetului UE. Curtea selectează și concepe aceste sarcini de audit astfel încât impactul lor să fie maxim, luând în considerare riscurile existente la adresa performanței sau a conformității, nivelul de venituri sau de cheltuieli implicat, schimbările preconizate și interesul existent în mediul politic și în rândul publicului larg.

Acest audit al performanței a fost efectuat de Camera de audit V – Finanțarea și administrarea Uniunii, condusă de domnul Lazaros S. Lazarou, membru al Curții de Conturi Europene. Auditul a fost condus de domnul Leo Brincat, membru al Curții de Conturi Europene, beneficiind de sprijinul unei echipe formate din: Romuald Kayibanda, șef de cabinet, și Annette Farrugia, atașat în cadrul cabinetului; Ralph Otte, manager principal; Gabriela-Elena Deica, coordonator; Martin Puc, coordonator; James McQuade, Mariya Zhekova, Mircea-Cristian Martinescu și Felipe Andres Miguelez, auditori. Michael Pyper a furnizat sprijin lingvistic.



*De la stânga la dreapta: Romuald Kayibanda, James McQuade, Gabriela-Elena Deica, Annette Farrugia, Leo Brincat, Martin Puc, Valérie Tempez-Erasmi.*

<b>Etapă</b>	<b>Data</b>
Adoptarea planului de audit / Demararea auditului	4.7.2017
Trimiterea oficială către Comisie (sau către o altă entitate auditată) a proiectului de raport	18.10.2018
Adoptarea raportului final după procedura contradictorie	8.1.2019
Primirea răspunsurilor Comisiei (sau ale altei entități auditate) în toate versiunile lingvistice	24.1.2019

PDF ISBN 978-92-847-1689-0 doi:10.2865/185356 QJ-AB-19-001-RO-N

HTML ISBN 978-92-847-1679-1 doi:10.2865/41141 QJ-AB-19-001-RO-Q

Fondul european pentru investiții strategice (FEIS) contribuie la finanțarea de investiții strategice în domenii-cheie precum infrastructura, cercetarea și inovarea, educația, energia din surse regenerabile și eficiența energetică. Acesta acționează ca o garanție bugetară de la UE acordată Grupului BEI. Scopul FEIS este de a permite BEI și FEI să pună la dispoziție finanțare suplimentară pentru proiecte eligibile în UE și să mobilizeze investiții private și publice suplimentare pentru aceste proiecte.

Curtea a concluzionat că FEIS a ajutat BEI să furnizeze un nivel mai mare de finanțare pentru operațiuni cu risc mai ridicat pentru investiții, a finanțat numeroase proiecte de investiții care altfel nu ar fi putut fi întreprinse, a atras investiții publice și private suplimentare pentru aceste proiecte și a sprijinit investiții în numeroase sectoare de politică din UE.

Cu toate acestea, Curtea a constatat că o parte din sprijinul acordat de FEIS nu a făcut decât să înlocuiască alte finanțări din partea BEI și a UE, că o parte din finanțare a mers către proiecte pentru care s-ar fi putut utiliza alte surse de finanțare publică sau privată, că estimările privind investițiile suplimentare atrase de FEIS erau uneori supraevaluate și că cea mai mare parte a investițiilor s-au realizat în câteva state membre mai mari UE-15 care dispuneau de bănci naționale de promovare consacrate.



CURTEA DE  
CONTURI  
EUROPEANĂ



Oficiul pentru Publicații

**CURTEA DE CONTURI EUROPEANĂ**  
12, rue Alcide de Gasperi  
1615 Luxembourg  
LUXEMBOURG

Tel. +352 4398-1

Întrebări: [eca.europa.eu/ro/Pages/ContactForm.aspx](https://eca.europa.eu/ro/Pages/ContactForm.aspx)

Website: [eca.europa.eu](https://eca.europa.eu)

Twitter: @EUAuditors

© Uniunea Europeană, 2019.

Pentru utilizarea sau reproducerea în orice fel a unor fotografii sau a altor materiale pentru care Uniunea Europeană nu deține drepturile de autor, trebuie să se solicite acordul direct de la deținătorii drepturilor de autor.